

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 11.12.2007
KOM(2007) 803 lopullinen
II OSA

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPPA-NEUVOSTOLLE

**Strategiaraportti uudistetusta Lissabonin kasvu- ja työllisyysstrategiasta: uuden kauden
(2008–2010) käynnistäminen**

Uudistamista jatkettava

Kansallisten uudistusohjelmien arviointi

Maakatsausten tilastoliite – selitykset

Tilastoliitteessä esitetään 14 rakenneindikaattoria, jotka on valittu Euroopan tilastojärjestelmästä, eriteltynä sukupuolen mukaan aina kun mahdollista.

Kaikki rakenneindikaattorit käsittävä tietokanta, joka sisältää EU:n jäsenvaltioihin, EU:hun liittymässä oleviin maihin ja ehdokasmaihin, Yhdysvaltoihin, Japaniin ja EFTA-valtioihin liittyviä tilastotietoja ja metatietoja, on yleisesti käytettävissä Eurostatin rakenneindikaattoreita koskevilla verkkosivuilla osoitteessa: <http://ec.europa.eu/eurostat/structuralindicators>. Kaikki 14 indikaattoria esitetään kunkin EU:n jäsenvaltion osalta yhden taulukon ja kahden kaavion avulla.

14 valikoitua indikaattoria

<i>Ostovoimakorjattu BKT asukasta kohti</i>	Bruttokansantuote (BKT) ostovoimastandardeina (OSV) (EU-27 = 100)
<i>Työn tuottavuus työntekijää kohti</i>	Ostovoimakorjattu BKT työntekijää kohti suhteessa EU-27:een (EU-27 = 100)
<i>Työllisyysaste*</i>	15–64-vuotiaiden työllisten osuus 15–64-vuotiaan väestön kokonaismäärästä
<i>Ikääntyvien työntekijöiden työllisyysaste*</i>	55–64-vuotiaiden työllisten osuus 55–64-vuotiaan väestön kokonaismäärästä
<i>T&K-bruttomenot</i>	T&K-bruttomenot prosentteina BKT:stä
<i>Nuorten koulutustaso*</i>	Vähintään keskiasteen koulutuksen suorittaneiden 20–24-vuotiaiden osuus
<i>Suhteellinen hintataso</i>	Kotitalouksien loppukulutuksen suhteellinen hintataso välilliset verot mukaan luettuina (EU-27 = 100)
<i>Yritysinvestoinnit</i>	Kiinteän pääoman bruttomuodostus yksityissektorilla prosentteina BKT:stä
<i>Köyhyysriski sosiaalisten tulonsiirtojen jälkeen*</i>	Niiden henkilöiden osuus, joiden käytettävissä olevat tulot jäävät alle köyhyysriskirajan, joka on 60 prosenttia käytettävissä olevista kansallisista mediaanituloista
<i>Alueellisten työllisyysasteiden hajonta*</i>	Työllisyysasteiden variaatiokerroin (NUTS 2 -tason) alueilla kussakin maassa

<i>Pitkäaikaistyöttömyysaste*</i>	Pitkäaikaistyöttömien (vähintään 12 kuukautta) prosenttiosuus kokonaistyövoimasta
<i>Kasvihuonekaasupäästöt yhteensä</i>	Kasvihuonekaasupäästöt indeksinä ja Kioton pöytäkirjan / neuvoston päätöksen mukaiset tavoitteet vuosiksi 2008–2012 (perusvuosi = 100)
<i>Talouden energiasiteetti</i>	Energian bruttokulutus maassa jaettuna BKT:llä (kiintein hinnoin, 1995 = 100), öljykiloekvivalentteina (kgoe) 1 000 euroa kohti
<i>Rahtiliikenteen määrä suhteessa BKT:hen</i>	Sisämaan rahtiliikenteen määrän indeksi suhteessa BKT:hen, tonni-km/BKT (kiintein hinnoin, 1995 = 100)

* Indikaattorit eritelty sukupuolen mukaan.

Taulukko

Maakohtaisessa taulukossa esitetään kyseistä maata ja EU-27:n keskiarvoja koskevat tiedot vuodelta 2000 sekä vuosilta 2003–2006. Taulukoissa on käytetty seuraavia merkkejä:

- b sarja ei ole täydellinen f ennuste
e arvio : ei saatavilla
p alustava arvio - ei sovelleta

Kaaviot

Edellä mainitut 14 indikaattoria esitetään kahtena kaaviona, joissa kyseessä olevan jäsenvaltion arvoa verrataan EU-27:n vastaavaan arvoon¹. Tämä tuo esille ne alat, joilla asianomainen jäsenvaltio menestyy Euroopan keskiarvoa paremmin tai huonommin.

Köyhyysriskiä kuvaavalla indikaattorilla mitataan suhteellista köyhyyttä tietystä maassa. EU-27:n keskiarvo on laskettu määrittämällä yksittäisten kansallisten arvojen väestöpainotettu keskiarvo. Kansallisten arvojen vertailu EU-27:n keskiarvoon voi tästä syystä aiheuttaa tulkintaongelmia ja antaa erilaisen tuloksen kuin jos köyhyysriski olisi laskettu käyttämällä yhteistä viitearvoa. Sinä siirtymäaikana, jonka kuluessa kaikkien jäsenvaltioiden oli määrä ryhtyä tuottamaan tietoja tulo- ja elinolotilastoja koskevan uuden EU-SILC-asetuksen mukaisesti (vuodesta 2005 alkaen), tiedot indikaattoreita varten saatiin kansallisista lähteistä, jotka eivät olleet täysin yhdenmukaisia. Indikaattorien laskennassa käytetään tulomääritelmää, jonka piiriin eivät vuoteen 2007 saakka kuulu laskennalliset asuntotulot eivätkä asuntolainojen korkokulut.

¹ Kaaviossa käytetyt arvot = tämänhetkinen kansallinen arvo / tämänhetkinen EU-27:n arvo * 100.

Indikaattorit on jaettu kaavioita varten kahteen ryhmään:

- Ensimmäinen kaavio: indikaattorit, joiden osalta arvojen nousu osoittaa myönteistä kehitystä eli joiden osalta indeksiluvun 100 ylittävä arvo on EU-27:een verrattuna suhteellisen hyvä tulos.
- Toinen kaavio: indikaattorit, joiden osalta arvojen aleneminen osoittaa myönteistä kehitystä eli joiden osalta indeksiluvun 100 alittava arvo on EU-27:een verrattuna suhteellisen hyvä tulos.

Kaavioista näkyvät myös EU:n kaksi keskeistä tavoitetta eli tutkimus- ja kehittämismenojen kasvattaminen 3 prosenttiin ja työllisyysasteen nostaminen 70 prosenttiin vuoteen 2010 mennessä. Aivan samoin kuin indikaattoreiden tapauksessa, joita verrataan EU:n arvoon, myös tavoitteet on muunnettu suhdeluvuksi, jonka avulla EU-tavoitetta verrataan EU-27:n tosiasialliseen arvoon vuonna 2006 (tai viimeisimpänä vuonna, jolta on käytettävissä tietoja).

Tietolähteet

Kaikki indikaattorit poimittiin Eurostatin tietokannasta 19. marraskuuta 2007. Tietolähteenä on Eurostat, lukuun ottamatta kasvihuonekaasupäästöjä koskevia tietoja (Euroopan ympäristökeskus sekä ilmaa ja ilmastomuutosta käsittelevä alakohtainen keskus) ja T&K-bruttomenoja (Eurostat ja OECD).

Eurooppa-neuvosto on kehottanut jäsenvaltioita asettamaan kansallisia tavoitteita, jotka koskevat työllisyysastetta ja T&K-bruttomenojen osuutta BKT:stä. Nämä Eurooppa-neuvoston pyynnöstä laaditut kansalliset tavoitteet on poimittu kunkin maan kansallisesta uudistusohjelmasta.

Käytetyt lyhenteet

EU-27: Euroopan unioni (27 maata)

Euroalue: Euroalue (13 maata kaikkina vuosina)

Suomi

1. Suomen talouden poikkeuksellisen pitkä kasvujakso on jatkunut viime vuodet. Kokonaistuotannon kasvu kiihtyi 5 prosenttiin vuonna 2006, ja kasvu hidastuu vain hieman vuonna 2007. Vahva ulkomainen kysyntä on tukenut laaja-alaista kasvua. Työllisyyden vuosikasvu oli 2 prosenttia vuosina 2006 ja 2007. Työttömyys laski nopeasti 7,7 prosenttiin vuonna 2006, ja sen pitäisi laskea vielä prosenttiyksikön vuoden 2007 aikana. Tästä huolimatta työttömyysaste on edelleen euroalueen keskiarvon tuntumassa.
2. Suhteellisen korkeasta työttömyysasteesta huolimatta monilla aloilla on kuitenkin kasvava työvoimapula, mikä on osoitus työmarkkinoiden rakenteellisista heikkouksista. Tilannetta voidaan parantaa tehostamalla hallituksen nykyisiä työmarkkinatoimia ja jatkamalla käynnissä olevaa liiketoimintaympäristön kehittämistä. Kyseisillä kehittämistoimilla voidaan myös tasapainottaa työikäisen väestön vähentymisen vaikutuksia julkisen talouden kestävyYTEEN.

I OSA: YLEISARVIO

3. Vuoden 2007 täytäntöönpanoraportista käy ilmi, että Suomi on edistynyt erittäin hyvin kansallisen toimenpideohjelman täytäntöönpanossa vuosina 2005–2007. Useimmilla aloilla on edistytty tasaista vauhtia.
4. Neuvosto on todennut, että Suomen olisi keskityttävä toteuttamaan uudistukset, joilla lisätään kilpailua ja parannetaan tuottavuutta tietyillä palvelualoilla, yksinkertaistetaan yritysten työhönottomenettelyjä, kannustetaan työehtojen paikalliseen sopimiseen ja poistetaan työmarkkinoiden pullonkaulat korkean rakennetyöttömyyden, etenkin vähän koulutettujen työntekijöiden ja nuorten työttömyyden vähentämiseksi. Suomi on edistynyt hyvin työhönottomenettelyjen yksinkertaistamisessa ja työehtojen paikallisen sopimisen edistämisessä. Kilpailun ja palvelusektorin tuottavuuden lisäämisessä on edistytty jonkin verran. Työmarkkinoilla yhä olevien pullonkaulojen ja suurena pysyneen rakennetyöttömyyden poistamisessa on sen sijaan edistytty vain vähän.
5. Komissio toteaa viime vuoden määräaikauskertomuksessa, että Suomi on yleisesti ottaen toteuttanut hyvin keväällä 2006 Eurooppa-neuvostossa sovittuja sitoumuksia osaamistalouden, yrittäjyyden, työllisyyden ja energiakysymysten aloilla. Edistyminen on myös jatkunut hyvää vauhtia.
6. Täytäntöönpanoraportissa käsitellään erikseen euroalueen maille annettuja suosituksia. Tästä huolimatta lisätoimet ovat tarpeen kilpailun alalla ja pyrittäessä löytämään työmarkkinoilla tasapaino joustavuuden ja turvan välillä.
7. Uusi hallitus astui virkaan keväällä 2007. Vuoden 2007 täytäntöönpanoraportissa vahvistetaan kansallisen toimenpideohjelman mukaiset keskeiset tavoitteet, ja toimien perustana on politiikan monien eri osa-alueiden hyödyntäminen. Suomen hallitus on myös ilmoittanut useista uusista poliittisista toimenpiteistä. Hallituksen virkamiehet kuulevat useiden eri intressiryhmien ja valtiosta riippumattomien järjestöjen edustajia. Yhtenäistä lähestymistapaa vahvistetaan entisestään

keskittämällä tietyt tärkeät politiikan osa-alueet uuteen työ- ja elinkeinoministeriöön. Suomalaisissa uuden sukupolven rakennerahasto-ohjelmissa on sitouduttu määrätietoisesti Lissabonin strategian toteuttamiseen. Noin 88 prosenttia ohjelmien kokonaisrahoituksesta on varattu toimille, joilla tuetaan alueiden kilpailukykyä, talouskasvua ja työpaikkojen luomista. Tämä ylittää selvästi komission asettaman 75 prosentin vähimmäisvaatimuksen. Suomen rakennerahastostrategia vuosille 2007–2013 on suurelta osin kansallisessa toimenpideohjelmassa asetettujen keskeisten tavoitteiden mukainen.

II OSA: ALAKOHTAINEN ARVIO

Makrotalouspolitiikka

8. Kansallisen toimenpideohjelman keskeinen tavoite on julkisen talouden kestävyyden varmistaminen väestörakenteen muuttuessa. Suomen erittäin vahvasta makrotaloudellisesta tilanteesta huolimatta väestörakenteen muuttuminen on suuri keskipitkän ja pitkän aikavälin haaste. Painopistealueita ovat julkisten menojen valvonta, hyvinvointipalvelujen rahoittamiskyvyn turvaaminen ja julkisen sektorin tuottavuuden parantaminen.
9. Uusi hallitus on tarkistanut valtion menokehyksiin sovellettavaa järjestelmää. Menojen keskipitkän aikavälin suunnittelun keskeiset periaatteet ovat pysyneet samoina, mutta menokehyksiin tehdyt lukuisat mukautukset viittaavat siihen, että joustavuutta on lisätty jonkin verran. Menokehykset ovat jatkossakin keskeinen väline, joilla hallitaan valtion menojen kasvua.
10. Julkisen sektorin tuottavuutta ja sen tarjoamien palvelujen laatua parantavat uudistukset etenevät hyvää vauhtia. Valtionhallinnon horisontaalisten toimintojen konsolidointi (muun muassa hallintoasiat, henkilöresurssit, tietotekniikka) on käynnissä. Valtio aikoo tehostaa tuottavuusohjelmaansa uusilla toimilla, joista päätetään samaan aikaan kuin kevään 2008 menokehyksistä. Kunnallishallintoon kohdistettavia uudistuksia jatketaan; kunta- ja palvelurakennemuutuksesta annettu laki tuli voimaan helmikuussa 2007. Suurin osa positiivisista vaikutuksista toteutuu vasta keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä, mutta kuntien yhdistämisestä ja palvelurakenteen kehittämisestä on jo saatu jonkin verran tuloksia.
11. Eläkeuudistuksen asteittainen toteuttaminen etenee alkuperäisten suunnitelmien ja tavoitteiden mukaisesti. Pitkän aikavälin päätavoite on myöhentää eläkkeelle siirtymistä noin kolmella vuodella. Tässä on jo edistytty eläkeuudistukseen sisältyvien kannustimien ja talouden noususuhdanteen avulla. Työeläkevarojen sijoittamista ja hoitamista koskevan lainsäädännön muutokset tulivat voimaan vuoden 2007 alussa. Muutoksilla annetaan työeläkerahastoille mahdollisuus lisätä osakesijoitusten osuutta, jolloin sijoitusten kokonaistuoton pitäisi parantua.
12. Suomi on edistynyt vuosina 2005–2007 yleisesti ottaen erittäin hyvin kansallisessa toimenpideohjelmassa esitettyjen kohdennettujen makrotaloudellisten toimenpiteiden toteuttamisessa. Toimenpiteiden pitäisi auttaa varmistamaan julkisen talouden kestävyys pitkällä aikavälillä, ja niistä on apua vastattaessa väestön ikääntymisestä aiheutuviin pitkän aikavälin haasteisiin. Suomi on hyödyntänyt talouden nykyistä

noususuhdannetta vahvistaakseen julkista taloutta ensimmäisen euroaluetta koskevan suosituksen mukaisesti.

Mikrotalouspolitiikka

13. Suomen kansallinen innovaatiojärjestelmä toimii mallina teknologiavetoiselle talousuudistusohjelmalle. Suomi käyttää 3,5 prosenttia bruttokansantuotteestaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan. T&K -investointien kasvu on kuitenkin pysähtynyt, minkä vuoksi BKT-osuuden kasvattaminen 4 prosentin tavoitteeseen vuoteen 2011 mennessä on vaikeaa (viime vuoden täytäntöönpanoraportissa määrääjäksi asetettiin vuosi 2010). Julkiset T&K -menot vähenivät hieman alle prosenttiin BKT:sta vuonna 2007, mikä johtui osittain BKT:n kasvusta. Uusi osaaminen on pystyttävä siirtämään käytännön sovelluksiin nykyistä useammin. Suomi on toteuttanut joitakin alakohtaisia uudistusohjelmia muun muassa uudistamalla julkista tutkimusta ja ajanmukaistamalla korkeakoulusektoria sekä perustamalla tieteen, teknologian ja innovaatioiden strategisia huippututkimuskeskuksia ja osaamiskeskuksista muodostuvia keskittymiä. Vuonna 2007 uusi hallitus alkoi laatia uutta kansallista innovaatiostrategiaa ja valmistella uuden ministeriön perustamista koordinoimaan innovaatiopolitiikkaa. Tavoitteena on urauurtava malli laajapohjaiselle innovaatiopolitiikalle, joka ylittää tieteen ja teknologian perinteiset rajat ja kannustaa kaikkia organisaatioita edistämään innovointia koordinoitulla, toisiaan vahvistavalla tavalla.
14. Yritysten lukumäärä on kasvanut ilahduttavasti, ja liiketoimintaympäristö on suotuista uusyrityksille. Vanhat pk-yritykset eivät ole valitettavasti onnistuneet juurikaan laajentamaan toimintaansa. Valtio aikoo lisätä pääomasijoittamista (venture capital) yhteistyössä eläkelaitosten kanssa. Vaikka hallinnolliset rasitteet ovat jo nyt vähäiset, olosuhteita voitaisiin edelleen kehittää sitoutumalla erityistavoitteisiin neuvostossa tehtyjen päätösten mukaisesti. Yrittäjyyteen liittyvän jäljellä olevan byrokratian vähentämiseksi Suomea kehoitetaan viipymättä laatimaan ja panemaan täytäntöön sääntelyn parantamiseen tähtäävä kansallinen toimintasuunnitelma ja vaikutusten arviointia koskevat uudet suuntaviivat. Suomi kuuluu Euroopan johtaviin tietoyhteiskunnan kehittäjiin. Suomi on saavuttanut kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuuriin liittyvät keskeiset tavoitteet (esimerkiksi laajakaistan yleistyminen). Julkishallinnon tuottavuusohjelman mukaan keskeisen tietotekniikkajärjestelmän uudistamiseen varataan 100 miljoonaa euroa. Uudistuksilla palvelujen laatu paranee, ja tieto- ja viestintätekniikka voidaan hyödyntää paremmin valtion ja kuntien hallinnossa.
15. Ennusteiden mukaan Suomi ei pysty saavuttamaan Kioton päästötavoitteita ilman lisätoimia. Lisätoimia valmistellaan parhaillaan, mutta Suomea kehoitetaan kiinnittämään erityishuomiota ilmastomuutokseen ja varmistamaan, että toimet toteutetaan mahdollisimman pian. Suomen talous on hyvin energiavaltainen, minkä vuoksi ilmasto-, ympäristö- ja energiapolitiikka voi vaikuttaa maan kilpailukykyyn. Poliittisista toimista olisi ilmoitettava hyvissä ajoin, jotta talouselämä ehtii mukautua uusiin sitoumuksiin. On tosin huomattava, että vaaditut toimenpiteet voivat myös luoda uusia mahdollisuuksia markkinoille.
16. Neuvosto on kehottanut Suomea keskittymään uudistuksiin, joilla lisätään kilpailua ja parannetaan tuottavuutta palvelualoilla. Vaikka tuottavuus on parantunut odotettua enemmän useilla aloilla ja kilpailu on lisääntynyt, palvelusektorin hinnat ovat yhä

30 prosenttia EU:n keskiarvoa korkeammalla. Lisäksi palvelualojen välillä on huomattavia tuottavuuseroja. Suurin osa alakohtaisista kilpailua rajoittavista säännöksistä on kumottu, mutta kilpailua rajoitetaan yhä esimerkiksi apteekkeja ja kauppojen aukioloaikoja koskevilla säännöksillä. Kilpailusääntöjen noudattamisen valvontaa on tehostettu viitejakson aikana. Oikeuskäsittelyjen venyminen haittaa joskus kilpailusääntöjen tehokasta täytäntöönpanoa. Kesäkuussa 2007 voimaan tulleella uudella lainsäädännöllä pyritään edistämään tarjouskilpailujen järjestämistä julkisissa hankinnoissa. Pk-yritysten osallistuminen julkisiin tarjouskilpailuihin on tärkeä asia Suomelle, koska pk-yritysten osuus valtion hankinnoista on EU:n alhaisimpia (noin 31 prosenttia sopimusten lukumäärästä ja ainoastaan 8 prosenttia niiden arvosta). Suomi on saavuttanut hyviä tuloksia vähentämällä valtiontukia ja parantamalla myönnettyjen tukien laatua (lukuun ottamatta maataloutta, jolle myönnettyjen tukien määrä on edelleen suuri). Suomi on onnistunut supistamaan säädösten täytäntöönpanovajettaan ja lähestyy tavoitteena olevaa yhden prosentin rajaa.

17. Neuvosto on kehottanut Suomea myös yksinkertaistamaan yritysten työhönottomenettelyjä muun muassa helpottamalla ensimmäisen työntekijän palkkaamista yritykseen. Tilannetta on parannettu useilla toimilla, muun muassa suunnittelemalla työntekijöiden palkkaamisessa käytettävää virtuaalista keskitettyä palvelupistettä. Vastaava menettely olisi otettava käyttöön osana hallituksen ohjelmaa myös uusien yritysten perustamisessa. Lisäksi hallitus harkitsee yritysten avustamista niiden palkatessa ensimmäistä työntekijäänsä, mikä voisi edistää yritysten kasvua. Komissio katsoo, että Suomi on toteuttanut tässä asiassa riittävät toimet.
18. Suomi on edistynyt hyvin niiden toimien täytäntöönpanossa, joilla vastataan keskeisiin mikrotaloudellisiin haasteisiin. Suomi on myös paneutunut asianmukaisesti työhönottomenettelyjä koskeviin uudistuksiin. Vaikka kilpailu on lisääntynyt palvelujen tarjonnassa ja tuottavuus on parantunut, hyvinvointia lisäävää hintojen alentamista ei ole juurikaan toteutettu. Lisätoimet ovat siis tarpeen. Kestävä kasvustrategia edellyttää rohkeita poliittisia toimia, joilla koetellaan talouden kykyä sopeutua muutoksiin. Sopeutumisen aiheuttamia kustannuksia voitaisiin rajoittaa oikea-aikaisilla toimilla.

Työllisyyspolitiikka

19. Suomi saavutti 70 prosentin työllisyystavoitteen vuonna 2007, ja naisten työllisyysaste nousi 67,3 prosenttiin, mikä on EU:n huipputasoa. Naisten aktiivisempi osallistuminen johtuu osittain osa-aikatyön yleistymisestä. Tilannetta voidaan edelleen parantaa kaventamalla miesten ja naisten palkkaeroja. Mukauttamaton palkkaero on noin 20 prosenttia. Työuran pidentämiseen tähtäävä eläkeuudistus on kasvattanut ikääntyneiden henkilöiden työllisyysastetta. Suhteellisen korkea työttömyysaste ja pitkään jatkunut rakennetyöttömyys haittaavat talouden kehitystä, ja työntekijöiden palkkaamiseen liittyvät ongelmat ovat lisääntymässä. Työmarkkinoiden toiminnan parantamisessa on edistytty vaihtelevasti vuosina 2005–2007. Jatkossa tarvitaan määrätietoisia poliittisia toimia.
20. Neuvoston mukaan Suomen olisi kannustettava työehtojen paikallista sopimista, poistettava työmarkkinoiden pullonkaulat sekä erityisesti lisättävä nuorten osallistumista työelämään ja vähennettävä korkeaa rakennetyöttömyyttä. Työehtojen

paikallinen sopiminen onkin yleistynyt. Komissio katsoo, että Suomi on toteuttanut asianmukaisia toimia, joilla pyritään määrittämään työehtosopimusneuvottelujen puitteet alueellisten tuottavuuserojen ja työmarkkinoiden asettamien haasteiden mukaisesti. Tätä lähestymistapaa olisi sovellettava jatkossakin.

21. Työvoiman liian vähäinen tarjonta on keskeinen riskitekijä, joka voi hidastaa tulevaa talouskasvua. Joillakin talouden aloilla on jo vakava työvoimapula; kolmasosalla työnantajista on vaikeuksia löytää riittävän ammattitaitoista työvoimaa. Rakennetyöttömyyden alentamisessa on edistytty suhteellisen hitaasti, mutta työvoimapalveluja uudistamalla on onnistuttu aktivoimaan pitkäaikaistyöttömiä. Vuonna 2006 laadittu maahanmuuttopolitiikka ei ole vielä lisännyt työvoiman kansainvälistä liikkuvuutta, mutta Suomen viranomaisten mukaan asiaan on paneuduttu poliittisella tasolla nimittämällä maahanmuuttoasioista vastaava ministeri. Lisäksi aiotaan toteuttaa työperäistä maahanmuuttoa edistäviä toimia. Koulunkäynnin ennen aikaista lopettamista pyritään vähentämään. Työmarkkinoiden ulkopuolelle jääneiden henkilöryhmien houkuttelevaaminen työelämään edellyttää tehokkaita toimia.
22. Suomi pyrkii ratkaisemaan työmarkkinoiden joustoturvaan liittyvät kysymykset yhdenmetyllä lähestymistavalla, jonka mukaan edetään joustoturvan neljällä osa-alueella. Työmarkkinaosapuolet osallistuvat tiiviisti poliittisten ohjelmien toteuttamiseen. Vuonna 2007 perustettiin korkean tason kolmikantatyöryhmä arvioimaan Suomen työmarkkinoiden joustavuutta ja turvaa. Elinikäistä oppimista on edistetty työpaikoilla toteutetuilla kehittämisohjelmilla. Vuonna 2007 aloitetulla sosiaaliturvajärjestelmän kattavalla uudistamisella voidaan tarkistaa perinpohjaisesti käytössä olevat työnteon kannustimet. Määräaikaisiin työsuhteisiin sovellettavaa lainsäädäntöä ollaan uudistamassa. Lisäksi olisi kiinnitettävä huomiota määräaikaisissa työsuhteissa olevien naisten erittäin suureen määrään. Suomessa on sovellettu vuoden ajan järjestelmää, jolla autetaan irtisanomisuhan alla olevia työntekijöitä löytämään uusi työpaikka.
23. Suomi on yleisesti ottaen edistynyt hyvin useimpien kansalliseen toimenpideohjelmaan sisältyvien työllisyyspoliittisten sitoumusten täyttämässä ja toteuttanut työehtojen paikallista sopimista suosivia asianmukaisia toimia. Työmarkkinoilla yhä esiintyvät pullonkaulat aiheuttavat kuitenkin ongelmia. Työvoiman kysyntä ja tarjonta kohtaavat koko ajan heikommin työmarkkinoilla. Tämän vuoksi komissio katsoo, että Suomi on pystynyt vain osittain vastaamaan työmarkkinoiden pullonkaulojen aiheuttamiin haasteisiin. Uudistusten tahtia on nopeutettava, jotta työvoiman tarjonta ja kysyntä saadaan kohtaamaan paremmin.

III OSA: PÄÄTELMÄT

24. Suomen vuoden 2007 täytöntöönpanoraportin, tärkeimpien rakenneuudistusten edistymistä koskevan komission arvion ja kasvua ja työllisyyttä koskevien yhdenmetyjen suuntaviivojen perusteella voidaan tehdä seuraavat päätelmät.
25. Suomi on edistynyt erittäin hyvin kansallisen toimenpideohjelmansa täytöntöönpanossa vuosina 2005–2007. Suomi on myös noudattanut hyvin kevään 2006 Eurooppa-neuvoston kokouksessa sovittuja sitoumuksia neljällä ensisijaisella alalla.

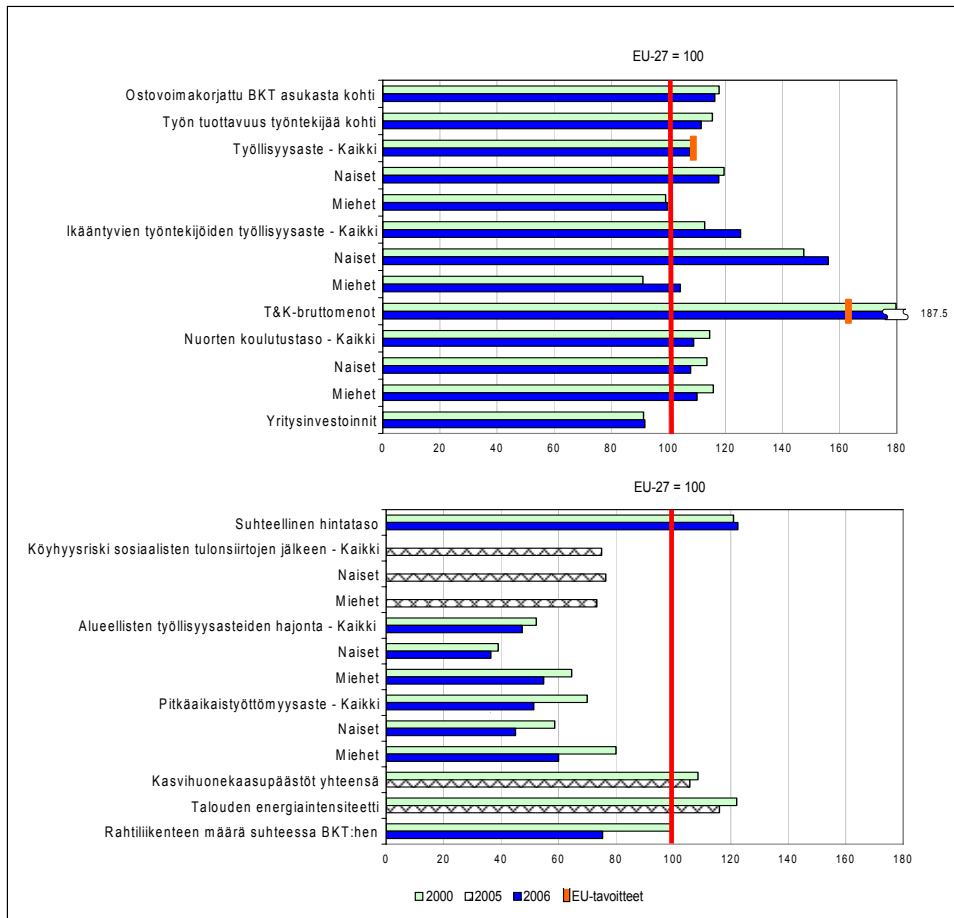
26. Täytäntöönpanoraportin mukaan neuvoston nimeämällä täydentävillä aloilla on toteutettu joitakin toimia. Täytäntöönpanoraportissa myös käsitellään erikseen euroalueen maille annettuja suosituksia.
27. Vuoden 2007 täytäntöönpanoraportin perusteella Suomen vahvuuksiin voidaan lukea käynnissä olevat uudistukset, joilla jatketaan kansallisen innovaatiojärjestelmän kehittämistä, ja ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysasteen kasvu.
28. Kansallisen toimenpideohjelman toteutuskaudella Suomen on keskityttävä seuraaviin haasteisiin: jatketaan uudistuksia, joilla lisätään kilpailua ja parannetaan tuottavuutta palvelualoilla, ja luodaan korkeita hintoja alentava vipuvaikutus; toteutetaan ilmoitetut toimet Kioton tavoitteiden saavuttamiseksi; jatketaan uudistuksia, joilla poistetaan työmarkkinoiden pullonkaulat, vähennetään suurta rakennetyöttömyyttä etenkin vähän koulutettujen työntekijöiden ja nuorten osalta ja otetaan huomioon taloudellisista syistä tapahtuvan maahanmuuton tarjoamat mahdollisuudet.

IV OSA: TILASTOTIEDOT JA KAAVIOT

SUOMI

		FI						EU27			
		2000	2003	2004	2005	2006	2010 Kansallinen tavoite	2000	2005	2006	2010 EU-tavoite
Ostovoimakorjattu BKT asukasta kohti		117.8	113.5	115.9	114.5	116.3	75.0 (2011)	100.0	100.0	100.0	70.0
Työn tuottavuus työntekijää kohti		115.4	109.3	111.8	109.8	111.5		100.0	100.0	100.0	
Työllisyysaste	Kaikki	67.2	67.7	67.6	68.4	69.3		62.2	63.4p	64.4p	
	Naiset	64.2	65.7	65.6	66.5	67.3		53.7	56.2p	57.2p	
	Miehet	70.1	69.7	69.7	70.3	71.4		70.8	70.8p	71.6p	
Ikääntyvien työntekijöiden työllisyysaste	Kaikki	41.6	49.6	50.9	52.7	54.5		36.9	42.3p	43.5p	
	Naiset	40.4	48.3	50.4	52.7	54.3		27.4	33.5p	34.8p	
	Miehet	42.9	51.0	51.4	52.8	54.8		47.1	51.5p	52.6p	
T&K-bruttomenot		3.34	3.43	3.45	3.48	3.45	4.0	1.86e	1.84e	1.84e	3.0
Nuorten koulutustaso	Kaikki	87.7	85.3	84.5	83.4	84.7		76.6	77.4	77.8	
	Naiset	90.0	87.6	87.0	85.7	87.0		79.3	80.1	80.7	
	Miehet	85.4	83.0	81.9	81.0	82.3		73.8	74.7	74.8	
Suhteellinen hintataso		120.9	126.6	123.8	123.5	122.5		100.0	100.0	100.0	
Yritysinvestoinnit		16.8	15.2	15.3	16.3	16.7		18.4	17.8	18.2	
Köyhyysriski sosiaalisten tulonsiirtojen jälkeen	Kaikki	11.0	11.0	11.0b	12.0	:		:	16.0e	:	
	Naiset	13.0	12.0	11.0b	13.0	:		:	17.0e	:	
	Miehet	9.0	11.0	10.0b	11.0	:		:	15.0e	:	
Alueellisten työllisyysasteiden hajonta	Kaikki	6.8	6.1	5.5	5.5	5.4		13.0	11.9	11.4	
	Naiset	7.8	6.7	6.2	6.1	5.9		20.0	16.8	16.2	
	Miehet	6.2	5.7	5.2	5.1	5.1		9.6	9.7	9.3	
Pitkäaikaistyöttömyysaste	Kaikki	2.8	2.3	2.1	2.2	1.9		4.0	4.1p	3.7p	
	Naiset	2.7	2.0	2.0	1.9	1.8		4.6	4.5p	4.0p	
	Miehet	2.8	2.6	2.3	2.4	2.1		3.5	3.8p	3.5p	
Kasvihuonekaasupäästöt yhteensä		98.5	119.9	114.1	97.4	:		90.7	92.1	:	
Talouden energaintensiteetti		260.1	280.1	268.9	241.5	:		213.1	208.1	:	
Rahtiliikenteen määrä suhteessa BKT:hen		98.7	90.5	90.3	86.0	80.4e		99.1e	105.4e	106.7e	

SUORITUS VERRATTUNA EU-27: EEN

Euroalueen jäsenvaltiot

1. Euroalueen talouden suorituskyky on parantunut vuonna 2005 tarkistetun Lissabonin strategian myötä. BKT:n kasvu kiihtyi 2,8 prosenttiin vuonna 2006, ja kasvun ennustetaan hidastuvan hieman vuonna 2007 2,6 prosenttiin. BKT:n arvioitu potentiaalinen kasvuvauhti kiihtyi noin ¼ prosenttiyksikköä 2¼ prosenttiin vuosina 2005–2007. Työllisyys kasvoi 4,3 miljoonalla työntekijällä vuosina 2005–2007, ja työttömyysaste supistui 8,9 prosentista (2005) 7,3 prosenttiin vuonna 2007. Viimeaikainen tuotannon kasvu on vaikuttanut erityisen myönteisesti työllisyyteen. Työn tuottavuuden kasvun kiihtyminen ei kenties johdu pelkästään suhdannevaiheesta. Euroalueen jäsenvaltioilla on voimakkaat keskinäiset riippuvuussuhteet, ja euroalueen sisäisen kaupan osuus on 20 prosenttia BKT:sta.
2. Euroalueella harjoitettava finanssi- ja rahapolitiikka on edistänyt vakautta ja tukenut talouden elpymistä. Euroalueen jäsenvaltioiden julkisen talouden alijäämä ja velka ovat supistumassa kohti kestävämpää tasoa, ja julkinen talous on selvästi aiempaa paremmassa asemassa kohdatakseen väestön ikääntymisestä aiheutuvat haasteet. Rakenneuudistusten toteuttaminen on parantanut talouden perustekijöitä ja joustavuutta. Inflaatio on pysynyt kurissa euroalueen jäsenvaltioissa energian ja elintarvikkeiden hinnannoususta huolimatta. Suotuisasta kehityksestä huolimatta korot ovat historiallisen alhaisella tasolla, minkä pitäisi jatkossakin edistää pääoman muodostumista.
3. Euroalueen jäsenvaltioiden lukumäärä kasvaa. Slovenia liittyi talous- ja rahaliittoon (EMU) vuonna 2007. Maltasta ja Kyproksesta tulee seuraavat uudet jäsenet vuonna 2008. Tällöin euroalue kattaa 15 jäsenvaltiota ja noin 320 miljoonaa asukasta.

I OSA: YLEISARVIO

4. Euroalueen jäsenvaltiot ovat toteuttaneet huomattavia rakenneuudistuksia vastatakseen taloudellisiin, sosiaalisiin ja ympäristöhaasteisiin. Maiden aktiivisuudessa on kuitenkin eroja. Neuvosto on kannustanut jäsenvaltioita antamalla makro- ja mikrotaloutta sekä työllisyyttä koskevia maakohtaisia suosituksia.
5. Vakauteen tähtäävä makrotalouspolitiikka edistää talouskasvua ja vähentää epävarmuutta, millä on erityisen suuri merkitys nykyisessä taloustilanteessa. Rakenneuudistukset ovat tärkeitä kaikille EU:n jäsenvaltioille, mutta niillä on erityisen suuri merkitys euroalueen jäsenvaltioiden taloudelle. Rakenneuudistuksilla pyritään pääasiassa nopeuttamaan talouskasvua ja luomaan työpaikkoja. Tämän lisäksi tavoitteena on tehostaa euroalueen talouksien yhdentymistä ja sopeutumiskykyä sekä yhdenmukaistaa euroalueen suhdannekierto. Maailmantalouden tilanteen muuttuessa hyvin toimivat työ-, hyödyke- ja palvelumarkkinat ja ammattitaidon kehittämiseen tehtävät investoinnit ovat erittäin tärkeitä, koska niillä voidaan helpottaa resurssien uudelleenkohdentamista. Syvemmin yhdentyneet taloudet ja yhteinen raha lisäävät kilpailua ja EU:n sisäistä kauppaa, edistävät innovaatioita ja antavat kuluttajien rahoille enemmän vastinetta. Lisäksi vältetään hintapaineita, kun alueellisia kysyntäeroja voidaan tasata lisäämällä tarjontaa muualta euroalueelta. Koska yksittäiset jäsenvaltiot eivät voi käyttää

valuuttakursseja politiikkavälineenä, joustavat työmarkkinat ja terve julkinen talous ovat keskeisessä asemassa pyrittäessä estämään talouskasvun voimakkaita heilahteluja, jotka voisivat johtaa talouden taantumaa tai ylikuumenemiseen. Yhdenmukaisemman suhdannekierron avulla rahapolitiikka saadaan vastaamaan paremmin koko EMU:n ja yksittäisten jäsenvaltioiden tarpeita.

6. Euroalueen yhteisiin haasteisiin kannattaa vastata koordinoitusti, koska jäsenvaltiot saavat lisähyötyä toimien heijastusvaikutuksista. Tämän vuoksi neuvosto on suosittanut, että euroalueen jäsenvaltiot pyrkivät kunnianhimoisemmin vakauttamaan julkista talouttaan ja parantamaan sen laatua, lisäämään kilpailua erityisesti (rahoitus)palveluissa sekä tasapainottamaan paremmin joustavuuden ja turvan työmarkkinoilla. Näiden suositusten merkityksellisyys vaihtelee luonnollisesti jäsenvaltioittain. Komissio korosti lokakuussa 2007 pidetylle epäviralliselle Eurooppa-neuvoston kokoukselle ja neuvostolle antamassaan tiedonannossa politiikan koordinoinnin merkitystä erityisesti euroryhmän toiminnassa ja tarvittaessa kansainvälisillä foorumeilla.
7. Euroalueen politiikan koordinoitua parannettiin, kun euroryhmä tehosti rakenneuudistuksiin liittyviä analyysejään ja seurantaansa. Euroryhmä käsitteli viime vuoden aikana kaikkia euroaluetta koskeviin suosituksiin sisältyviä kysymyksiä. Näin ministerit saavat enemmän tietoja yksittäisiä jäsenvaltioita koskevista strategioista, valinnoista ja haasteista sekä koko euroalueen tilanteesta. Lisäksi saavutetaan helpommin yhteinen näkemys poliittisista toimista, joilla edistetään euroalueen talouden sopeuttamista. Merkillepantavaa on, että kymmenen euromaata (Alankomaat, Belgia, Espanja, Italia, Itävalta, Luxemburg, Portugali, Saksa, Slovenia ja Suomi) sisällytti täytäntöönpanoraportteihin yksityiskohtaisia tietoja vastauksiin, joita ne antoivat saamiinsa suosituksiin. Mainitut toimet ovat askel oikeaan suuntaan, mutta politiikan koordinoitua voidaan vielä tehostaa.

II OSA: ALAKOHTAINEN ARVIO

Makrotalouspolitiikka

8. Vakaa makrotalous ja terve finanssipolitiikka nopeuttavat talouskasvua, luovat liikkumavaraa huonomman suhdannevaiheen varalle ja auttavat ylläpitämään hintavakautta ja matalaa korkotasoa. Euroalueen julkisen talouden alijäämän ennustetaan supistuvan 0,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2007, kun se oli 2,5 prosenttia vuonna 2005. Julkisen bruttovelan, joka oli yli 70 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2005, arvioidaan supistuvan 66,5 prosenttiin vuonna 2007. Tämä on tukenut rahapolitiikan tavoitteena olevaa hintavakautta ja edistänyt yhdessä eläkeuudistusten kanssa julkisen talouden kestävyyttä. Näin on voitu tasapainottaa väestön ikääntymisen vaikutuksia julkiseen talouteen. Palkat nousivat hillitysti vuosina 2005–2007, vaikka työmarkkinatilanne kiristyi ja työttömyys väheni merkittävästi. Vahvojen kotimaisten perustekijöiden ansiosta euroalueen talous oli suhteellisen hyvässä tilassa selvitäkseen öljyn ja hyödykkeiden hintojen jatkuvasta noususta sekä kesällä 2007 alkaneesta rahoitusmarkkinoiden myllerryksestä. Kansainvälisessä talousilmastossa ja etenkin rahoitusmarkkinoilla tapahtuneet muutokset alkavat todennäköisesti vaikuttaa jatkossa. Todennäköisesti vaikutukset eivät kuitenkaan ole yhdenmukaisia, kuten viimeaikaista asuntomarkkinoiden voimakasta kasvua seurannut korjausliike joissakin jäsenvaltioissa osoittaa.

9. Vastauksena neuvoston suositukseen, jonka mukaan jäsenvaltioiden olisi pyrittävä julkisen talouden kunnianhimoisempaan vakauttamiseen, euroalueen jäsenvaltiot sitoutuivat huhtikuussa 2007 toteuttamaan vuoden 2007 talousarvionsa suunnitellusti, välttämään menokehysten ylittymistä ja käyttämään satunnaiset lisätulot alijäämän ja julkisen velan vähentämiseen. Euroalueen jäsenvaltiot sitoutuivat myös suunnittelemaan vuoden 2008 finanssipolitiikkansa huolellisesti, jotta keskipitkän aikavälin tavoitteesta jäljessä olevat jäsenvaltiot pystyvät nopeuttamaan taloutensa sopeuttamista kohti kyseistä tavoitetta. Tavoitteen jo saavuttaneiden jäsenvaltioiden on vältettävä kaikkea sellaista, mikä voisi aiheuttaa makrotaloudellista epätasapainoa. Tätä taustaa vasten ja viimeaikaisten tietojen perusteella näyttää siltä, että euroalueen jäsenvaltioiden julkisen talouden rahoitusasema parantuu 0,7 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuonna 2007. Euroalueen jäsenvaltioiden rakenteellisen rahoitusaseman (julkisen talouden rahoitusasema, josta on poistettu suhdannetekijöiden sekä kertaluonteisten ja tilapäisten toimien vaikutukset) odotetaan paranevan lähes ½ prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuonna 2007. Tämä johtuu perusrahoitusaseman parantumisesta kymmenessä euroalueen jäsenvaltiossa. Joidenkin jäsenvaltioiden (Alankomaat, Itävalta, Kreikka ja Portugali) julkisen talouden alijäämän ennustetaan kohentuvan selvästi, mutta euroalueen julkisen talouden vakauttamisen arvioidaan yleisesti ottaen pysähtyvän vuosina 2008 ja 2009. Useimmat keskipitkän aikavälin tavoitteesta jäljessä ovat euroalueen jäsenvaltiot (Italia, Itävalta, Kreikka, Portugali, Ranska ja Slovenia) eivät todennäköisesti saavuta sitä vuoden 2009 aikana.
10. Julkisen talouden laadun parantamista koskeva suositus viittaa siihen, miten julkisilla menoilla ja tuloilla sekä institutionaalisella kehyksellä voidaan edistää potentiaalista talouskasvua ja auttaa sopeutumista talouden muuttuviin olosuhteisiin. Tavoitteen saavuttamista voitaisiin edesauttaa siirtämällä julkisia menoja kulutuksesta tuottaviin investointeihin (esimerkiksi tutkimukseen ja kehitykseen, koulutukseen ja ammattitaidon kehittämiseen). Näillä seikoilla on erityinen merkitys euroalueella, koska julkisten menojen osuus suhteessa BKT:hen on korkea ja työn verotus on suhteellisen kireää. Koska monissa euroalueen jäsenvaltioissa käytetään paljon julkisia varoja sosiaaliturvaan, sosiaalimenojen tehokkuudessa havaitut erot viittaavat siihen, että toimintaa voidaan tehostaa selvästi. Jotkin jäsenvaltiot (esimerkiksi Espanja, Saksa ja Suomi) ovat ilmoittaneet täytäntöönpanoraporteissaan toimista, joilla pyritään kehittämään julkisten menojen koostumusta ja määrää, mukaan lukien joustavuus resurssien vapauttamisessa. Joidenkin jäsenvaltioiden (Itävalta, Saksa, Slovenia ja Suomi) ilmoittamiin tulopuolta koskeviin keskeisiin toimiin kuuluvat verojärjestelmistä johtuvien vääristymien sekä säännösten noudattamisesta ja hallinnosta aiheutuvien kustannusten vähentäminen. Institutionaalisten tekijöiden kehittäminen sisältyy joidenkin maiden (Espanja, Ranska ja Saksa) suunnitelmiin. Jäsenvaltiot ovat yhtä mieltä siitä, että julkisen talouden laadun analysointi- ja mittausten menetelmien kehittämistä olisi jatkettava. Tämän vuoksi jäsenvaltioiden on toimitettava enemmän yksityiskohtaista tietoa julkisten tulojen ja menojen rakenteesta.
11. Euroalueen jäsenvaltiot ovat yleisesti ottaen pystyneet edistämään talouden vakautta ja luomaan talouskasvulle aiempaa suotuisammat olosuhteet. Makrotaloutta koskevia suosituksia on noudatettu jossain määrin. Julkisen talouden saattaminen kestäväälle pohjalle perustuu vakauttamisen jatkamiseen niiltä osin kuin keskipitkän aikavälin

tavoitteita ei ole vielä saavutettu. Julkisen talouden laatua ja politiikan koordinointia voidaan edelleen parantaa tehostamalla tietojenvaihtoa parhaista käytänteistä.

Mikrotalouspolitiikka

12. Tarvitaan toimivat sisämarkkinat, jotta voidaan varmistaa riittävä kilpailu, tuottavuuden kasvu ja alemmat hinnat. Toimivat sisämarkkinat parantavat myös euroalueen talouksien kykyä sopeutua ulkoisen ympäristön muutoksiin ja muista jäsenvaltioista tuleviin kasvaviin kilpailupaineisiin. Näyttää siltä, että sisämarkkinoiden toiminnan jatkuva tehostaminen ja euron käyttöönotto ovat lisänneet kauppaa, ulkomaisia suoria sijoituksia ja rajat ylittäviä sulautumia euroalueella. Euroalueen jäsenvaltiot hyötyisivät myös hyödyke- ja palvelumarkkinoiden uudistuksista, joilla poistetaan rajat ylittävän palvelujen kaupan ja tiedon levityksen esteitä, kasvatetaan tutkimus- ja kehitysmenoja sekä lisätään liiketoiminnan dynaamisuutta ja kilpailua verkkotoimialoilla. Myös rahoitusmarkkinoiden yhdentymisen jatkuminen ja vähittäisrahoituspalvelujen kilpailun lisääminen parantaisivat tilannetta.
13. Neuvosto on suositellut, että euroalueen jäsenvaltiot pyrkivät lisäämään kilpailua erityisesti palvelualoilla sekä nopeuttavat rahoitusmarkkinoiden yhdentymistä ja kilpailun lisäämistä vähittäisrahoituspalveluissa. Palveludirektiivin täysimääräinen ja ripeä täytäntöönpano joulukuuhun 2009 mennessä on keskeistä sisämarkkinoiden toiminnan kannalta. Epätasainen kehitys rajoittaa palvelusektorin täyden taloudellisen potentiaalin hyödyntämistä. Rahalliset menetykset ovat huomattavat, koska palvelusektorin osuus on 70 prosenttia euroalueen BKT:sta. Harvoissa euroalueen jäsenvaltioissa on edistytty havaittavasti kansallisissa toimissa, joilla lisätään kilpailua palvelualoilla. Verkkotoimialoilla on toteutettu vain vähän konkreettisia toimia rautatieliikenteessä (Alankomaat), teletoiminnassa (Kreikka, Slovenia ja Suomi) ja energia-alalla (Alankomaat ja Espanja). Espanja ja Italia ovat toteuttaneet ja Ranska aikoo toteuttaa vähittäiskauppaa koskevia toimia. Viime vuoden määrääikauskertomuksessa todetaan, että asiantuntijapalveluissa kilpailu on liian vähäistä yhdeksässä euroalueen jäsenvaltiossa. Tilanne ei ole merkittävästi parantunut joissakin jäsenvaltioissa (Alankomaat, Belgia, Espanja, Italia ja Suomi) toteutetuista toimista huolimatta.
14. Rahoitusmarkkinoiden yhdentyminen on edistynyt merkittävästi koko EU:n tasolla. Euroopan parlamentti on hyväksynyt ehdotuksen maksupalveludirektiiviksi, ja komissio tekee lisäksi kaksi muuta direktiiviehdotusta. Rahoituspalvelujen toimintasuunnitelman täytäntöönpano jäsenvaltioissa on lähes päätöksessä, mutta useat jäsenvaltiot eivät ole vielä saattaneet avoimuusdirektiiviä ja rahoitusvälineiden markkinoista annettua direktiiviä osaksi kansallista lainsäädäntöään. Sääntelytoimissa on keskitytty lähinnä tukkimarkkinoiden yhdentymiseen. Sen sijaan eurooppalaiset vähittäispankkimarkkinat ovat edelleen paljon hajanaisemmat. Voimassa olevilla rahoitusalan valvontajärjestelmillä on onnistuttu ratkaisemaan kesällä 2007 alkaneen rahoitusmarkkinoiden myllerryksen aiheuttamia ongelmia, mutta rahoitusalan vakautta edistävien järjestelyjen kehittämistä on jatkettava. Näihin järjestelyihin kuuluvat myös yhteiset periaatteet rajat ylittävälle talouskriisien hallinnalle.
15. Yleisesti ottaen euroalueen jäsenvaltiot ovat onnistuneet osittain toteuttamaan toimia, joilla parannetaan kilpailua palvelualoilla. Euroalueen jäsenvaltiot ovat toteuttaneet

myös rahoitusmarkkinoiden yhdentymistä nopeuttavia toimia. Komissio pitää näitä toimia oikeansuuntaisina, mutta ne eivät vielä riitä toteuttamaan yhdentyneitä, kilpailukykyisiä palvelumarkkinoita, joilla on nykyistä enemmän hintajoustoa ja joilla tuottavuus kasvaa nykyistä nopeammin. Mikrotaloutta koskevia suosituksia on noudatettu ainakin osittain, mutta toimien koordinoinnista saatavia etuja ei ole onnistuttu vielä hyödyntämään.

Työllisyyspolitiikka

16. On merkkejä siitä, että viime vuosien työllisyyskasvu johtuu aiempina vuosina toteutetuista rakenneuudistuksista, erityisesti niistä uudistuksista, joilla pyrittiin lisäämään työvoiman tarjontaa ja tekemään työnteosta kannattavaa. Palkkojen joustamattomuudesta saadut tiedot ja joidenkin sosiaalisten ryhmien korkeana pysyvä työttömyys viittaavat kuitenkin siihen, että työmarkkinarakenteet eivät ole vielä riittävän joustavia ja sopeutumiskykyisiä. Tämä johtuu etenkin siitä, että valtioiden, alueiden ja ammattiryhmien rajat ylittävä työvoiman liikkuvuus on euroalueella vähäistä.
17. Euroalueen jäsenvaltiot ovat noudattaneet suositusta, jonka mukaan joustavuutta ja turvaa työmarkkinoilla olisi lisättävä. Tämän ansiosta joidenkin jäsenvaltioiden työehtosopimusneuvottelujärjestelmissä ollaan vähitellen siirtymässä palkkojen ja työaikojen suurempaan joustavuuteen ja eriyttämiseen. Samalla pyritään saavuttamaan koko järjestelmän tasolla yleinen hintavakaus ja lisäämään kilpailukykyä työehtosopimusneuvottelujen paremmalla koordinoinnilla. Joissakin jäsenvaltioissa (Espanja, Italia, Itävalta ja Suomi) on esiintynyt merkkejä hajautetummasta työehtosopimusneuvottelujärjestelmästä. Portugalissa ja Sloveniassa on tehty hajautetumpia työehtosopimuksia, ja Irlannissa on perustettu inflaation torjuntaan keskittyvä työryhmä. Jotkin jäsenvaltiot (esimerkiksi Alankomaat, Irlanti, Itävalta ja Suomi) ovat edistyneet työmarkkinoiden joustoturvaan perustuvan yhdenmukaisen lähestymistavan käyttöönotossa. Jonkin verran on edistytty myös Italiassa, Ranskassa ja Sloveniassa. Työmarkkinoiden joustoturvan neljällä osa-alueella on toteutettu uudistuksia. Itävalta ja Luxemburg ovat edistyneet sopimusjärjestelyissä. Elinikäisen oppimisen strategiat ovat yleistyneet, mutta niiden käytännön toteuttaminen on ollut vähäistä. Aktiivista työmarkkinapolitiikkaa on tehostettu (esimerkiksi Belgia ja Itävalta), ja sosiaaliturvajärjestelmiä on kehitetty (esimerkiksi Belgia ja Saksa). EU:n aloitteissa on keskitytty työvoiman liikkuvuuteen (eurooppalaisesta tutkintokehiksestä annettu suositus ja eurooppalaista ammatillista liikkuvuutta koskeva toimintasuunnitelma). Joitakin poikkeuksia (esimerkiksi Belgia, Italia, Itävalta ja Suomi) lukuun ottamatta valtioiden rajat ylittävä liikkuvuus ei ole juurikaan lisääntynyt.
18. Yleisesti ottaen euroalueen jäsenvaltiot ovat osittain onnistuneet toteuttamaan toimet, joilla tarkistetaan palkanmuodostusmekanismia ja lisätään työmarkkinoille osallistumisen taloudellisia kannustimia. Komissio katsoo, että nämä ovat oikeansuuntaisia toimia. Eri jäsenvaltioissa ja aloilla saavutettuja tuloksia koskevia tietoja on pyrittävä levittämään muualle unionin alueelle. Työmarkkinoiden joustoturvan käsitettä ei ole vielä käytetty kattavan toimintastrategian laadinnassa. Euroalueen jäsenvaltiot ovat osittain noudattaneet suositusta, mutta uudistuksia tarvitaan useammilla aloilla. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava puuttuvat toimet. Paremmalla koordinoinnilla, joka perustuu erityisesti aiemmista onnistuneista

uudistuksista saatuihin yhteisiin kokemuksiin, voidaan kannustaa jäsenvaltioita toteuttamaan kipeästi tarvittavat lisätoimet.

III OSA: PÄATELMÄT

19. Euroalueen jäsenvaltioiden vuoden 2007 täytäntöönpanoraporteissa, tärkeimpien rakenneuudistusten edistymistä koskevan komission arvion ja kasvua ja työllisyyttä koskevien yhdenmukaisien suuntaviivojen perusteella voidaan tehdä seuraavat päätelmät:
20. Euroalueen jäsenvaltiot ovat täytäntöönpanoraporttinsa perusteella edistyneet euroalueen toimintaa parantavien toimien täytäntöönpanossa jonkin verran.
21. Mikrotaloutta ja työllisyyttä koskevien suositusten noudattaminen edellyttää merkittäviä lisä uudistuksia. Makrotaloudessa vuonna 2007 saavutettua edistymistä on jatkettava.
22. Euroalueen jäsenvaltioiden vahvuuksiin voidaan vuoden 2007 täytäntöönpanoraporttien perusteella lukea julkisen talouden sopeuttamistoimet vuonna 2007, rahoitusmarkkinoiden yhdistymistä edistävän lainsäädännön täytäntöönpano ja työehtosopimusneuvottelujärjestelmien muuttaminen palkkajoustoa suosivammiksi joissakin jäsenvaltioissa.
23. Euroalueen jäsenvaltioiden olisi ensi tilassa paneuduttava seuraavilla osa-alueilla havaittuihin haasteisiin: julkisen talouden kestävyys ja sen kyky edistää talouskasvua; kilpailu hyödykemarkkinoilla ja erityisesti palveluissa, rahoitusalan yhdistyminen ja kilpailun lisääminen vähittäisrahoituspalveluissa sopeuttamisen helpottamiseksi ja hintojen joustavuuden lisäämiseksi; asianmukainen palkkakehitys kokonaistalouden tasolla sekä eri aloilla, maantieteellisillä alueilla ja ammattiryhmissä; joustoturva työmarkkinoilla; työvoiman lisääntynyt liikkuvuus, jolla edistetään työmarkkinoiden sopeuttamista.
24. Tällä perusteella suositellaan, että euroalueen jäsenvaltiot noudattavat maakohtaisia suosituksiaan ja
 - jatkavat julkisen talouden vakauttamista kohti keskipitkän aikavälin tavoitteitaan vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisesti ja pyrkivät saavuttamaan vuotuisen rakenteellisen sopeutuksen, jonka viitearvo on vähintään 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen;
 - parantavat julkisen talouden laatua tarkistamalla julkisia menoja ja verotusta tavoitteenaan parantaa tuottavuutta ja lisätä innovaatioita sekä edistää talouskasvua ja julkisen talouden kestävyttä;
 - toteuttavat toimia, joilla lisätään kilpailua erityisesti palvelualoilla, ja tehostavat toimia, joilla edistetään rahoitusmarkkinoiden täydellistä yhdistymistä ja kilpailua vähittäisrahoituspalveluissa, ja lujittavat samalla rahoitusalan vakautta ja valvontaa;

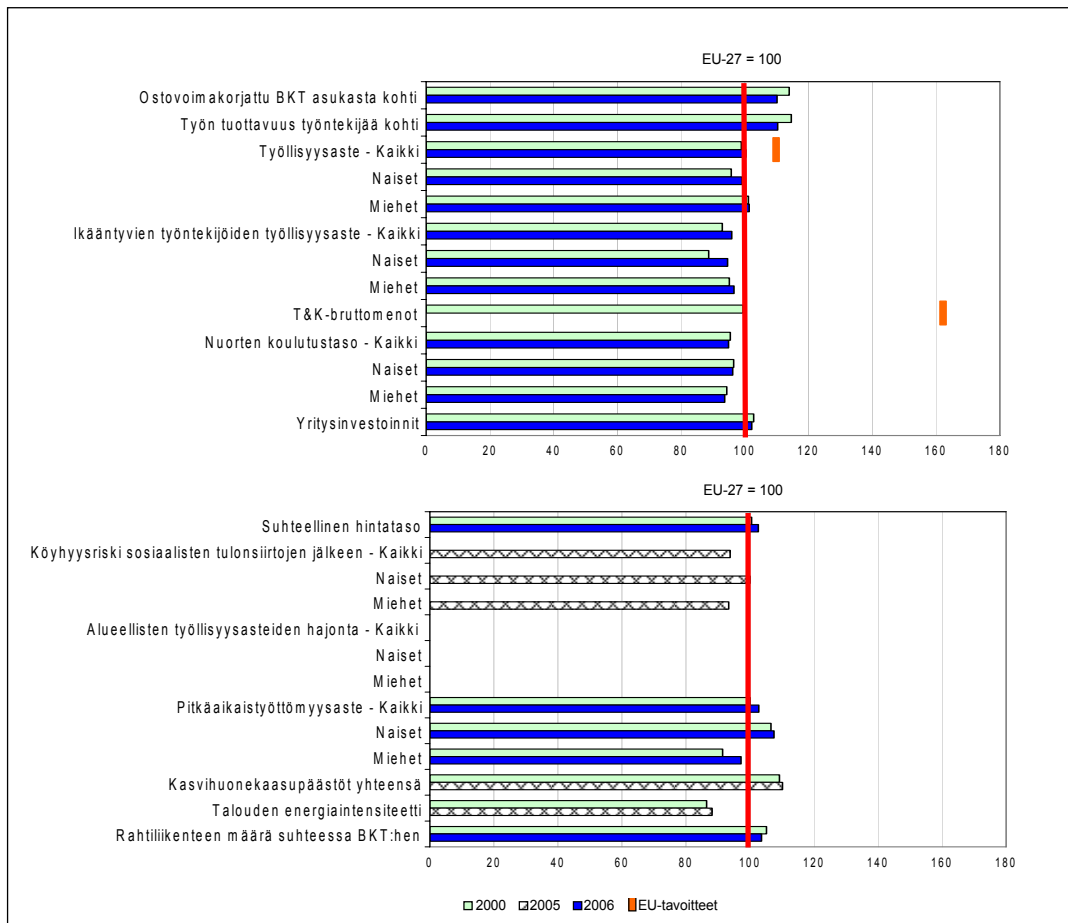
- parantavat joustavuutta ja turvaa työmarkkinoilla muun muassa toteuttamalla ”joustoturvastrategioita”, suhteuttamalla palkkakehityksen paremmin tuottavuuden kasvuun sekä toteuttamalla toimia, joilla edistetään valtioiden ja ammattiryhmien rajat ylittävää työntekijöiden liikkuvuutta.
25. Tulevaisuudessa euroalueen jäsenvaltioiden on myös jatkettava talouspolitiikan ohjausjärjestelmien lujittamista. Näin voidaan maksimoida toimista saatavat synergiat, joita rahaliitto osaltaan vahvistaa, ja lisätä poliittista sitoutumista uudistuksiin. Euroryhmän Berliinissä huhtikuussa 2007 antamat julkisen talouden suuntaviivat ovat askel oikeaan suuntaan, ja vastaavaa lähestymistapaa olisi sovellettava muillakin aloilla. Euron aseman vahvistuminen kansainvälisissä rahoituslaitoksissa ja muilla foorumeilla tukisi sen mahdollisuuksia tarjota vakautta ja kasvua maailmantaloudessa.

IV OSA: TILASTOTIEDOT JA KAAVIOT

EUROALUE

		EUROALUE						EU27			
		2000	2003	2004	2005	2006	2010 Kansallinen tavoite	2000	2005	2006	2010 EU-tavoite
Ostovoimakorjattu BKT asukasta kohti		113.9	111.9	110.9	110.9	110.1	:	100.0	100.0	100.0	70.0
Työn tuottavuus työntekijää kohti		114.6	111.5	110.6	110.8	110.3		100.0	100.0	100.0	
Työllisyysaste	Kaikki	61.5	62.6	63.0	63.7p	64.6p		62.2	63.4p	64.4p	
	Naiset	51.4	53.6	54.5	55.6p	56.7p		53.7	56.2p	57.2p	
	Miehet	71.6	71.5	71.5	71.8p	72.6p		70.8	70.8p	71.6p	
Ikaantuvien työntekijöiden työllisyysaste	Kaikki	34.3	37.8	38.6	40.4p	41.7p		36.9	42.3p	43.5p	
	Naiset	24.3	27.9	29.0	31.5p	32.9p		27.4	33.5p	34.8p	
	Miehet	44.8	48.1	48.5	49.7p	50.8p		47.1	51.5p	52.6p	
T&K-bruttomenot		1.85e	:	:	:	:		1.86e	1.84e	1.84e	3.0
Nuorten koulutustaso	Kaikki	73.1	73.1	73.5	73.6	73.8		76.6	77.4	77.8	
	Naiset	76.5	76.3	77.2	77.2	77.6		79.3	80.1	80.7	
	Miehet	69.6	69.8	69.9	70.1	70.1		73.8	74.7	74.8	
Suhteellinen hintataso		100.5	103.5	103.7	102.7	102.6		100.0	100.0	100.0	
Yritysinvestoinnit		18.9	17.6	17.8	18.1	18.6		18.4	17.8	18.2	
Köyhyysriski sosiaalisten tulonsiirtojen jälkeen	Kaikki	:	:	:	15.0e	:		:	16.0e	:	
	Naiset	:	:	:	17.0e	:		:	17.0e	:	
	Miehet	:	:	:	14.0e	:		:	15.0e	:	
Alueellisten työllisyysasteiden hajonta	Kaikki	:	:	:	:	:		13.0	11.9	11.4	
	Naiset	:	:	:	:	:		20.0	16.8	16.2	
	Miehet	:	:	:	:	:		9.6	9.7	9.3	
Pitkäaikaistyöttömyysaste	Kaikki	4.0	3.9	4.1	4.0p	3.8p		4.0	4.1p	3.7p	
	Naiset	4.9	4.5	4.7	4.5p	4.3p		4.6	4.5p	4.0p	
	Miehet	3.2	3.4	3.6	3.5p	3.4p		3.5	3.8p	3.5p	
Kasviuonekaasupäästöt yhteensä		99.0	101.7	102.1	101.4	:	:	90.7	92.1	:	:
Talouden energiasaastavuus		184.2	186.7	185.7	183.4	:		213.1	208.1	:	
Rahtiliikenteen määrä suhteessa BKT:hen		104.2e	102.8e	109.3be	109.7e	110.5e		99.1e	105.4e	106.7e	

SUORITUS VERRATTUNA EU-27:ENN

Statistikbilaga till kapitlet om varje land – förklarande anmärkningar

I statistikbilagan anges 14 utvalda strukturindikatorer hämtade från det europeiska statistiksystemet, uppdelade efter kön när så är möjligt.

Databasen med samtliga strukturindikatorer, inklusive uppgifter och metadata för EU:s medlemsstater, anslutande länder och kandidatländer, USA, Japan och Eftaländerna, är tillgänglig för allmänheten på Eurostats webbplats för strukturindikatorer: <http://ec.europa.eu/eurostat/structuralindicators>. För varje EU-medlemsstat anges alla 14 indikatorer i en tabell och två diagram.

De 14 utvalda strukturindikatorerna

<i>BNP per invånare uttryckt i köpkraftsstandard</i>	Bruttonationalprodukt (BNP) uttryckt i köpkraftsstandard (PPS) (EU-27 = 100)
<i>Arbetsproduktivitet per anställd</i>	BNP uttryckt i köpkraftsstandard (PPS) per anställd jämfört med EU-27 (EU-27 = 100)
<i>Sysselsättningsgrad*</i>	Antal anställda i åldern 15–64 år som andel av den totala befolkningen i samma åldersgrupp
<i>Sysselsättningsgrad hos äldre*</i>	Antal anställda i åldern 55–64 år som andel av den totala befolkningen i samma åldersgrupp
<i>Inhemska bruttoutgifter för FoU</i>	Inhemska bruttoutgifter för FoU i % av BNP
<i>Ungdomars utbildningsnivå*</i>	Procentandel av befolkningen mellan 20 och 24 år som har avslutat minst gymnasieutbildning
<i>Komparativ prisnivå</i>	Komparativa prisnivåer för privata hushålls slutliga konsumtion inklusive indirekta skatter (EU-27 = 100)
<i>Investeringar i näringslivet</i>	Fasta bruttoinvesteringar av den privata sektorn i % av BNP
<i>Andel personer i riskzonen för fattigdom efter transfereringar*</i>	Andel personer med en disponibel inkomst under fattigdomströskeln, som är satt till 60 % av den nationella disponibla medianinkomsten
<i>Regionala skillnader i sysselsättningen*</i>	Variationskoefficient för sysselsättningsgraden mellan olika regioner (NUTS 2-nivå) inom landet

Långtidsarbetslöshet*	Antal långtidsarbetslösa (minst tolv månader) i % av den totala aktiva befolkningen
Utsläpp av växthusgaser	Index för utsläpp av växthusgaser och mål enligt Kyoto-protokollet/Europeiska unionens råds beslut för perioden 2008–2012 (aktuellt basår = 100)
Ekonomins energiintensitet	Inhemsk bruttoförbrukning av energi i förhållande till BNP (i fasta priser, 1995=100), mätt i kilogram oljeekvivalenter per 1 000 euro
Godstransportvolym i förhållande till BNP	Index för inhemsk godstransportvolym i förhållande till BNP, mätt i tonkilometer/BNP (i fasta priser, 1995=100)

* Könsuppdelade indikatorer

Tabellen

I den landspecifika tabellen anges uppgifter för år 2000 och perioden 2003–2006 för det landet samt genomsnittet för EU-27. Följande symboler används i tabellerna:

- b avbrott i serien f prognos
- e uppskattningar : inte tillgängligt
- p preliminärt värde - ej tillämpligt

Diagrammen

De 14 indikatorerna visas i två diagram som jämför det faktiska värdet med värdet för EU-27² och illustrerar på vilka områden en viss medlemsstat har ett bättre eller sämre resultat än EU-genomsnittet.

Indikatorn för existensminimum mäter den relativa fattigdomen i ett visst land, varvid genomsnittet för EU-27 beräknas som ett på grundval av befolkningsmängderna viktat genomsnitt av de enskilda nationella värdena. En jämförelse mellan de nationella värdena och genomsnittet för EU-27 kan således vara svår att tolka och kan ge ett annat resultat än om man beräknar andelen under existensminimum på grundval av ett gemensamt tröskelvärde. Under övergången till statistikproduktion enligt den nya förordningen om gemenskapsstatistik över inkomst- och levnadsvillkor (EU-SILC), med verkan för samtliga medlemsstater från och med 2005, hämtas indikatorerna från nationella källor som inte är helt harmoniserade. Indikatorerna beräknas på grundval av en inkomstdefinition som fram till och med 2007 utesluter imputerade värden för hyresinkomster och betalda ränteutbetalningar på hypotekslån.

² Värden i diagrammet = Nuvarande nationellt värde / Nuvarande värde i EU-27 * 100.

När det gäller diagrammen är indikatorerna uppdelade i två grupper:

- Det första diagrammet visar de indikatorer för vilka ökande värden innebär en positiv utveckling, dvs. när en indikator med ett värde över 100 jämfört med EU-27 innebär ett relativt bra resultat.
- Det andra diagrammet visar de indikatorer för vilka sjunkande värden innebär en positiv utveckling, dvs. när en indikator med ett värde under 100 jämfört med EU-27 innebär ett relativt bra resultat.

I diagrammen anges också de två centrala EU-målen om en utgiftsnivå för FoU på 3 % av BNP samt en total sysselsättningsgrad på 70 % senast 2010. På samma sätt som indikatorerna jämförs med EU-värdet har målen omvandlats till ett bråktal som jämför EU-målet med den verkliga nivån i EU-27 under 2006 (eller det senast tillgängliga året).

Uppgiftskällor

Alla indikatorer har hämtats från Eurostats databas den 19 november 2007. Eurostat är också informationskällan i samtliga fall utom när det gäller utsläpp av växthusgaser (Europeiska miljöbyrån och Europeiska ämnescentrumet för luft och klimatförändring) och inhemska bruttoutgifter för FoU (Eurostat och OECD).

Europeiska rådet har uppmanat medlemsstaterna att fastställa nationella mål avseende sysselsättningsgrad och inhemska bruttoutgifter för FoU i % av BNP. De nationella mål som visas följer denna uppmaning och har hämtats från de nationella reformprogrammen.

Förklaring av förkortningar

EU-27: Europeiska unionen (27 länder)

Euroområdet: Euroområdet (13 länder avseende alla år)

Finland

1. Den finländska ekonomin har under de senaste åren åtnjutit ett kraftigt uppsving. Takten i BNP-tillväxten nådde en topp under 2006 (5 %), men väntas inte mattas av mer än måttligt under 2007. Det rör sig liksom tidigare om tillväxt på bred basis där efterfrågan från utlandet är en viktig drivkraft. Sysselsättningen har ökat med 2 % per år under perioden 2006–2007. Arbetslösheten sjönk snabbt under 2006 (till 7,7 %) och torde gå ned med 1 procentenhet under 2007. Trots detta är arbetslöshetsnivån i Finland fortfarande inte lägre än genomsnittsnivån i euroområdet.
2. Trots den relativt höga arbetslösheten saknas det i ökande omfattning arbetskraft i många sektorer, vilket tyder på strukturella brister på arbetsmarknaden. Om den finländska regeringen förstärker sina arbetsmarknadspolitiska åtgärder och fortsätter att förbättra företagsklimatet, kommer läget på arbetsmarknaden troligen att ljusna. Sådana förbättringar kan även bidra till att motverka de konsekvenser för hållbarheten i de offentliga finanserna som en minskande befolkning i arbetsför ålder kommer att leda till.

DEL I: ALLMÄN BEDÖMNING

3. Finlands genomföranderapport 2007 visar att Finland på det hela taget har gjort mycket goda framsteg i genomförandet under perioden 2005–2007 av sitt nationella reformprogram (NRP). På de flesta områden kan kontinuerliga framsteg noteras.
4. Rådet utfärdade inga landsspecifika rekommendationer till Finland men drog slutsatserna att landet borde inrikta sig på att genomföra reformer syftande till att stärka konkurrensen och förbättra produktiviteten i vissa tjänstesektorer, på att förenkla rekryteringsförfarandena för företagen, på att främja lokala löneförhandlingssystem och på att ta itu med flaskhalsarna på arbetsmarknaden, särskilt med tanke på att få ned den höga strukturella arbetslösheten, i synnerhet arbetslösheten bland lågutbildade arbetstagare och bland ungdomar. Finland har gjort goda framsteg med att förenkla rekryteringsförfarandena och främja lokala löneförhandlingssystem och vissa framsteg med att stärka konkurrensen och förbättra produktiviteten i tjänstesektorer, men landet har bara uppnått begränsade framsteg i fråga om att ta itu med flaskhalsarna på arbetsmarknaden och få ned den ihållande, höga strukturella arbetslösheten.
5. Kommissionen gjorde i sin lägesrapport för förra året den bedömningen att Finland på det hela taget hade gjort goda framsteg i riktning mot att uppfylla de åtaganden på specifika områden för prioriterade åtgärder (kunskap, entreprenörskap, sysselsättning och energi) som gjordes vid Europeiska rådets vårmöte 2006, och framstegstakten har sedan lägesrapporten lades fram varit fortsatt god.
6. Finlands genomföranderapport 2007 tar specifikt upp de rekommendationer som rådet riktade till medlemsstaterna i euroområdet. Vad beträffar rekommendationen om att stärka konkurrensen och rekommendationen om att öka flexibiliteten och tryggheten på arbetsmarknaden är ytterligare framsteg i Finland nödvändiga.

7. En ny regering trädde till i Finland under våren 2007. I genomföranderapporten 2007 bekräftas huvudprioriteterna i det nationella reformprogrammet. Regeringen satsar på att utnyttja policykomplementariteter och har tillkännagivit ett flertal nya policyåtgärder. Omfattande samråd hålls mellan regeringstjänstemän och ett stort antal berörda parter (t.ex. med företrädare för icke-statliga organisationer). Det integrerade upplägget förstärks ytterligare genom att flera viktiga policyområden sammanförs i det nya arbets- och näringsministeriet. Den nya generationen strukturfondsprogram i Finland visar på landets starka engagemang för Lissabonagendan: ungefär 88 % av de sammanlagda programfinansieringsmedlen öronmärks för åtgärder som syftar till att främja regioners konkurrenskraft samt tillväxt och sysselsättning, alltså betydligt mer än de 75 % som kommissionen satt som ett minimum. Den finländska strukturfondsstrategin för perioden 2007–2013 stämmer i stor utsträckning överens med prioriteterna i det nationella reformprogrammet.

DEL II: BEDÖMNING PER POLITIKOMRÅDE

Makroekonomisk politik

8. Det överordnade policymålet i det nationella reformprogrammet består i att trygga hållbarheten i de offentliga finanserna i betraktande av de demografiska förändringarna. Detta kommer trots Finlands sammantaget mycket starka makroekonomiska resultat att utgöra en central utmaning på medellång och lång sikt. Huvudprioriteterna när det gäller att möta denna utmaning är att hålla kontroll över de offentliga utgifterna, trygga kapaciteten att finansiera välfärdstjänsterna och förbättra produktiviteten i den offentliga sektorn.
9. Den nya regeringen har sett över systemet med tak för statsförvaltningens utgifter: huvudprinciperna för planeringen av utgifterna på medellång sikt har inte ändrats, men genom vissa justeringar av systemet skapas ett större mått av flexibilitet. Taken för statsförvaltningens utgifter kommer dock liksom tidigare att utgöra ett centralt redskap för att hålla tillbaka de offentliga utgifterna.
10. Reformerna för att förbättra produktiviteten i den offentliga sektorn och kvaliteten på de tjänster som den tillhandahåller fortskrider i god takt. Övergripande funktioner i statsförvaltningen (administrativa ärenden, personalfrågor, it-frågor, etc.) håller på att föras samman. Regeringen har för avsikt att förstärka statsförvaltningens produktivitetsprogram med nya åtgärder och fatta beslut om dessa i samband med sitt beslut under våren 2008 om taket för statsförvaltningens utgifter. Reformansträngningarna med inriktning på de lokala förvaltningarna fortsätter: lagen om en kommun- och servicestrukturreform trädde i kraft i början av 2007. Verkningarna av de flesta reformåtgärderna kommer inte att synas förrän på medellång till lång sikt, men vissa framsteg kan påvisas redan nu (kommunsammanslagningar och förbättringar i strukturerna för tillhandahållande av tjänster).
11. Infasningen av pensionsreformen går vidare i enlighet med de ursprungliga planerna och målen. Det huvudsakliga målet är att skjuta upp pensionsavgångarna med ungefär tre år på lång sikt, och tydliga framsteg har uppnåtts. Incitamenten inom ramen för pensionsreformen och konjunkturuppsvinget i ekonomin har bidragit till

detta. Lagändringar gällande arbetspensionsfondernas investeringar och förvaltning trädde i kraft i början av 2007. Genom dessa ändringar tillåts fonderna att öka sina investeringar i aktier, vilket torde öka avkastningen på fondernas placeringar.

12. Finland har i allmänhet gjort mycket goda framsteg i genomförandet under perioden 2005–2007 av de makroekonomiska åtgärderna i sitt nationella reformprogram. Dessa åtgärder torde bidra till att trygga långsiktig hållbarhet i de offentliga finanserna och till att göra Finland bättre rustat att möta de långsiktiga utmaningar som den åldrande befolkningen för med sig. Finland har i linje med rådets första rekommendation till medlemsstaterna i euroområdet utnyttjat konjunkturruppsvinget i ekonomin till att ytterligare förstärka sina offentliga finanser.

Mikroekonomisk politik

13. Finlands nationella innovationssystem utgör en förebild för teknikstyrda program för ekonomiska reformer. Landets samlade FoU-investeringar motsvarar 3,5 % av BNP. Mot bakgrund av att investeringarna i FoU har mattats kan det bli svårt att höja denna siffra till målet på 4 % för 2011 (2010 i förra årets genomföranderapport). De offentliga FoU-utgifterna föll något till en nivå under 1 % av BNP 2007 (delvis på grund av ökningen av BNP). Ny kunskap måste komma till praktisk tillämpning oftare än vad som nu är fallet. Vissa sektoriella reformprogram har genomförts, bland annat reformen av den offentliga forskningssektorn, moderniseringen av universiteten, inrättandet av strategiska spetsforskningsenheter inom vetenskap, teknik och innovation och skapandet av kompetenskluster. År 2007 började den nya regeringen arbetet med att förbereda en ny nationell innovationsstrategi och inrätta ett nytt ministerium för att samordna innovationspolitiken. Detta kan leda till en helt ny förebild för brett förankrad innovationspolitik som går utöver det traditionella teknik- och vetenskapsområdet och som kommer att få alla organisationer att främja innovation på ett samordnat och ömsesidigt förstärkande sätt.
14. Det växande antalet företag är uppmuntrande och förutsättningarna för nyetablering gynnsamma. Den begränsade tillväxten för befintliga små och medelstora företag är emellertid oroande. Regeringen planerar att öka tillgången på riskkapital i samarbete med pensionsinstitut. Även om den administrativa bördan redan är låg kan ytterligare förbättringar uppnås genom att man inriktar sig på att nå ett fastställt mål, enligt överenskommelsen i rådet. I syfte att ytterligare begränsa byråkratin i samband med entreprenörskap uppmuntras regeringen att snabbt anta och genomföra sin nationella handlingsplan för bättre lagstiftning och de nya riktlinjerna för konsekvensbedömning. Finland är ett av de ledande länderna när det gäller informationssamhället i Europa och har under de senaste tre åren uppfyllt sina viktigaste mål när det gäller IKT-infrastruktur (t.ex. för användningen av bredband). Inom programmet för ökad produktivitet inom den offentliga förvaltningen avsätts 100 miljoner euro för att se över det centrala IT-systemet i syfte att förbättra kvaliteten på tjänsterna och bättre utnyttja IKT vid den centrala statsförvaltningen och de lokala förvaltningarna.
15. Finland förväntas inte uppfylla sina utsläppsmål enligt Kyotoprotokollet såvida inte nya strategier och ytterligare åtgärder genomförs. Dessa strategier håller visserligen på att utarbetas men Finland uppmuntras att ägna särskild uppmärksamhet åt klimatförändringarna för att säkerställa att strategierna genomförs snarast möjligt. Den finska ekonomin är i hög grad energiintensiv, och landets klimat-, miljö- och

energipolitik kan påverka dess konkurrenskraft. Det är därför nödvändigt att informera om nya strategier i god tid så att ekonomin får tid att anpassa sig till de nya åtagandena, även om det bör noteras att de åtgärder som krävs kan bidra till att skapa nya marknadsmöjligheter.

16. Rådet betonade att Finland borde inrikta sig på att genomföra reformer syftande till att stärka konkurrensen och förbättra produktiviteten i vissa tjänstesektorer. Produktiviteten i många tjänstesektorer är visserligen högre än vad som tidigare antagits och konkurrensen har skärpts, men priserna i tjänstesektorn i dess helhet överstiger de genomsnittliga priserna i EU med 30 % och det finns betydande produktivitetsskillnader mellan olika tjänstesektorer. Sektorspecifika regler som hämmar konkurrensen har till stor del avvecklats, men i vissa sektorer kvarstår sådana regler (t.ex. för apotek eller i fråga om affärers öppettider). Genomdrivandet av konkurrensreglerna har förstärkts under hela perioden 2005–2007. Den faktiska tillämpningen av konkurrensreglerna hämmas emellertid ibland av domstolsförfarandenas långvarighet. Nya regler som trädde i kraft i juni 2007 torde främja konkurrensbetonade anbudsförfaranden i samband med offentlig upphandling. Små och medelstora företags tillträde till offentlig upphandling är en viktig fråga för Finland, eftersom deras andel av offentliga kontrakt är en av de lägsta i EU (ungefär 31 % av antalet kontrakt men bara 8 % av det sammanlagda värdet på kontrakten). Finlands resultat i fråga om mindre och bättre statligt stöd är goda (med undantag av stödet till jordbruket, som fortfarande är högt). Finland har lyckats minska sitt ”underskott” i införlivandet av reglerna för den inre marknaden och närmar sig målet på 1 %.
17. Rådet betonade också att Finland borde inrikta sig på att förenkla rekryteringsförfarandena för företagen. Det har även föreslagits att specifika åtgärder borde vidtas i fråga om rekryteringen av en första anställd i företag. Finland har uppnått ett flertal förbättringar i dessa avseenden. Landet har t.ex. gjort framsteg i riktning mot att inrätta en virtuell *one-stop shop* för rekrytering av arbetstagare (dvs. ett system med en enda kontaktpunkt för detta). Som en del av den nya regeringens program bör ett liknande förfarande införas för igångsättning av företag. Regeringen överväger att subventionera företags anställning av en första arbetstagare, vilket kan främja företagstillväxten. Kommissionen anser att Finlands åtgärder för att förenkla rekryteringsförfarandena för företagen är tillfredsställande.
18. Finland har gjort goda framsteg i genomförandet av åtgärder för att möta landets viktigaste utmaningar på det mikroekonomiska området och har i tillräcklig utsträckning tagit itu med ”frågan att ge akt på” (*the point to watch*) när det gäller företagens rekryteringsförfaranden. Konkurrensen i tjänstesektorn håller på att förstärkas och produktiviteten i den sektorn håller på att förbättras, men de välfärdsvinster som detta borde ge i form av lägre priser har till stor del fortfarande inte materialiserats. Fortsatta åtgärder är därför nödvändiga. En strategi för hållbar tillväxt kräver att det vidtas en del djärva politiska åtgärder som sätter ekonomins anpassningsförmåga på prov. Kostnaderna för anpassningarna blir mindre om åtgärderna vidtas i rätt tid.

Sysselsättningspolitik

19. Finland uppnådde år 2007 målet på en sysselsättningsnivå på 70 % (män och kvinnor sammantaget). Sysselsättningsnivån för kvinnor har ökat till 67,3 %, vilket är en av

de högsta nivåerna i EU. Ökningen i kvinnors deltagande i arbetskraften förklaras till viss del av den ökade användningen av deltidsarbete. Ytterligare förbättringar kan uppnås om löneklyftan mellan män och kvinnor åtgärdas (före justeringar uppgår denna till ungefär 20 %). Till följd av pensionsreformen med inriktning på att förlänga arbetslivet har sysselsättningsnivån för äldre människor ökat. Arbetslösheten är fortfarande tämligen hög och den strukturella arbetslösheten håller i sig, detta samtidigt som företagen har allt större svårigheter att rekrytera. Resultaten under perioden 2005–2007 av åtgärderna för att få arbetsmarknaden att fungera bättre är blandade. Kraftiga politiska åtgärder är fortfarande nödvändiga.

20. Rådet betonade att Finland borde inrikta sig på att främja lokala löneförhandlingssystem och på att ta itu med flaskhalsarna på arbetsmarknaden, särskilt med tanke på att få ned den höga strukturella arbetslösheten, i synnerhet arbetslösheten bland lågutbildade arbetstagare och bland ungdomar. Löneförhandlingar på lokal nivå används i större utsträckning nu, och kommissionen anser därför att Finlands svar på utmaningen att fastlägga en ram för löneförhandlingarna som återspeglar de regionala skillnaderna i produktivitet och problemen på arbetsmarknaden hittills är tillfredsställande. Det är viktigt att landet fortsätter på denna väg.
21. Bristen på arbetskraft i många sektorer kan i väsentlig omfattning äventyra den ekonomiska tillväxten framöver. I en del sektorer av ekonomin är svårigheterna att rekrytera redan mycket stora: en tredjedel av arbetsgivarna har svårt att hitta personer med lämpliga kvalifikationer. Framstegen hittills med att lösa problemet med den strukturella arbetslösheten har varit begränsade, men reformerna av arbetsförmedlingarna har främjat aktiveringen av långtidsarbetslösa. Den immigrationspolitik som infördes under 2006 har ännu inte bidragit till ökad mobilitet, men de finländska myndigheterna anger att frågan behandlas på politisk nivå (bl.a. genom att det utsetts en minister med ansvar för migrationsfrågor). Ytterligare åtgärder för att främja arbetsbaserad invandring väntas. Det vidtas också åtgärder för att minska antalet avbrutna utbildningar. Det finns fortfarande behov av effektiva åtgärder för att locka personer som står utanför arbetsmarknaden att träda in på denna.
22. Finland behandlar frågan om *flexicurity* (dvs. hur flexibilitet (*flexibility*) på arbetsmarknaden kan kombineras med social trygghet (*security*) för individen) på ett integrerat sätt och genomför reformer rörande alla fyra *flexicurity*-komponenterna. Arbetsmarknadens parter är till fullo involverade i policyprogrammen. Under år 2007 inrättades en trepartsarbetsgrupp på hög nivå med uppgift att ta frågan om flexibilitet och trygghet på den finländska arbetsmarknaden under ny prövning. Livslångt lärande uppmuntras genom arbetsplatsutvecklingsprogram. De omfattande reformer av systemen för social trygghet som inleddes under år 2007 välkomnas som ett tillfälle att på nytt undersöka incitamenten att arbeta. Lagstiftningen om tidsbegränsade anställningar är föremål för översyn: särskild uppmärksamhet bör ägnas åt det ovanligt höga antalet tidsbegränsade anställningar för kvinnor. Ett system för att hjälpa arbetstagare som står inför risken att friställas att hitta ett nytt arbete har varit i kraft ett år.
23. Finland har i allmänhet gjort goda framsteg med att uppfylla de flesta av de sysselsättningspolitiska åtagandena i sitt nationella reformprogram och har i tillräcklig utsträckning tagit itu med ”frågan att ge akt på” när det gäller

löneförhandlingssystemen. Flaskhalsarna på arbetsmarknaden är emellertid fortfarande ett problem. Mot bakgrund av den ökande ineffektiviteten i matchningen mellan arbetssökande och lediga platser anser kommissionen att Finlands svar på utmaningen att komma till rätta med flaskhalsarna på arbetsmarknaden är alltför begränsat. Det är viktigt att öka takten i reformerna med tanke på att uppnå bättre balans mellan efterfrågan på och utbudet av arbetskraft.

DEL III: SLUTSATSER

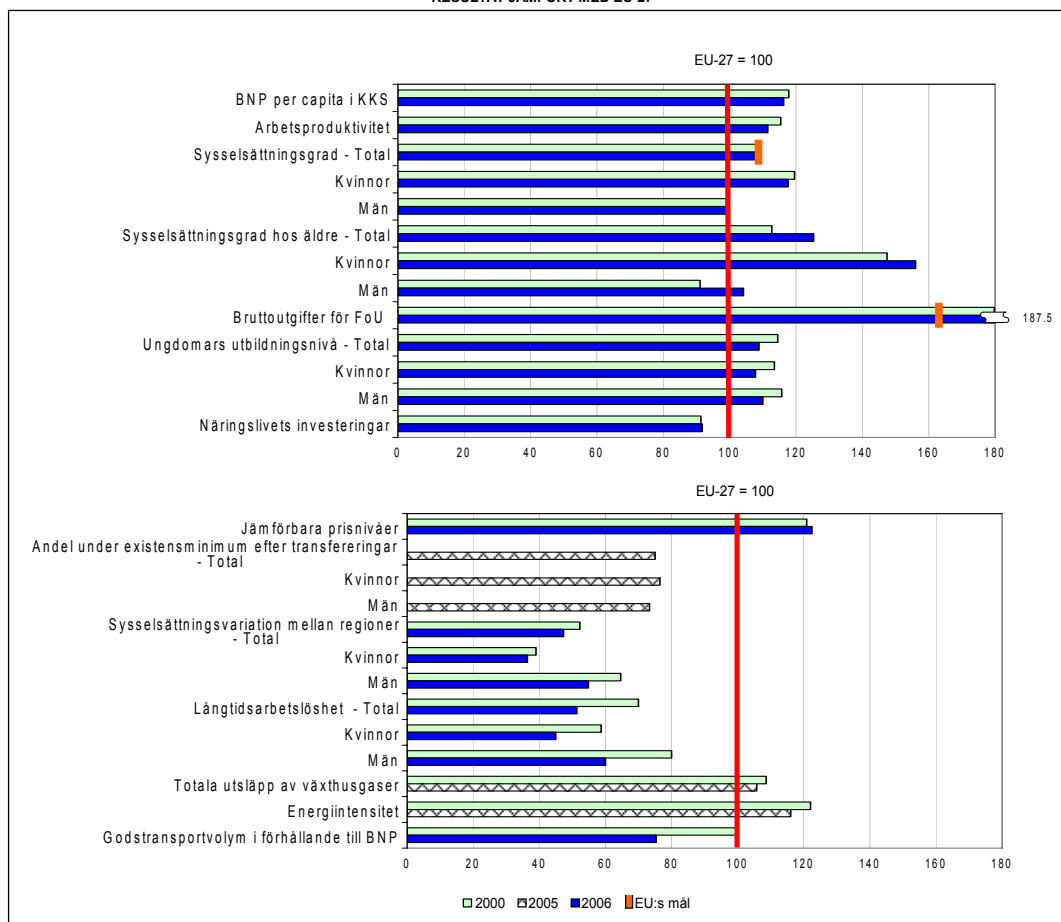
24. Mot bakgrund av Finlands genomföranderapport 2007 och kommissionens bedömning av framstegen i genomförandet av centrala strukturreformer samt på grundval av de integrerade riktlinjerna för tillväxt och sysselsättning är nedanstående slutsatser lämpliga.
25. Finland har gjort mycket goda framsteg i genomförandet av sitt nationella reformprogram under perioden 2005–2007. Finland har gjort goda framsteg i riktning mot att uppfylla de åtaganden på de fyra områdena för prioriterade åtgärder som gjordes vid Europeiska rådets vårmöte 2006.
26. Genomföranderapporten visar en viss respons på de ytterligare områden som rådet i sina slutsatser angav att landet borde beakta. Rapporten tar också specifikt upp de rekommendationer som rådet riktade till medlemsstaterna i euroområdet.
27. Bland de positiva inslagen i Finlands genomföranderapport 2007 bör särskilt nämnas de pågående reformerna för att ytterligare förbättra det nationella innovationssystemets funktion samt ökningen i sysselsättningsnivån för äldre människor.
28. Det kommer att vara viktigt för Finland att under perioden för genomförandet av det nationella reformprogrammet inrikta sig på följande utmaningar: att gå vidare med reformer som syftar till att stärka konkurrensen och förbättra produktiviteten i tjänstesektorn och därigenom få ned de höga priserna; att vidta sådana åtgärder som krävs för att landet ska nå sitt Kyotomål; att gå vidare med reformerna för att komma till rätta med flaskhalsarna på arbetsmarknaden, särskilt med tanke på att få ned den höga strukturarbetslösheten (i synnerhet arbetslösheten bland lågutbildade arbetstagare och bland ungdomar) och med beaktande av det bidrag som ekonomisk migration kan ge.

DEL IV: STATISTIKDIAGRAM OCH STATISTIKUPPGIFTER

FINLAND

		FI					2010 Nationellt mål	EU27			
		2000	2003	2004	2005	2006		2000	2005	2006	2010 EU:s mål
BNP per capita i KKS		117.8	113.5	115.9	114.5	116.3		100.0	100.0	100.0	
Arbetsproduktivitet		115.4	109.3	111.8	109.8	111.5		100.0	100.0	100.0	
Sysselsättningsgrad	Total	67.2	67.7	67.6	68.4	69.3	75.0 (2011)	62.2	63.4p	64.4p	70.0
	Kvinnor	64.2	65.7	65.6	66.5	67.3		53.7	56.2p	57.2p	
	Män	70.1	69.7	69.7	70.3	71.4		70.8	70.8p	71.6p	
	Total	41.6	49.6	50.9	52.7	54.5		36.9	42.3p	43.5p	
	Kvinnor	40.4	48.3	50.4	52.7	54.3		27.4	33.5p	34.8p	
Sysselsättningsgrad hos äldre	Män	42.9	51.0	51.4	52.8	54.8		47.1	51.5p	52.6p	
Bruttoutgifter för FoU		3.34	3.43	3.45	3.48	3.45	4.0	1.86e	1.84e	1.84e	3.0
Ungdomars utbildningsnivå	Total	87.7	85.3	84.5	83.4	84.7		76.6	77.4	77.8	
	Kvinnor	90.0	87.6	87.0	85.7	87.0		79.3	80.1	80.7	
	Män	85.4	83.0	81.9	81.0	82.3		73.8	74.7	74.8	
Jämförbara prisnivåer		120.9	126.6	123.8	123.5	122.5		100.0	100.0	100.0	
Näringslivets investeringar		16.8	15.2	15.3	16.3	16.7		18.4	17.8	18.2	
Andel under existensminimum efter transfereringar	Total	11.0	11.0	11.0b	12.0	:		:	16.0e	:	
	Kvinnor	13.0	12.0	11.0b	13.0	:		:	17.0e	:	
	Män	9.0	11.0	10.0b	11.0	:		:	15.0e	:	
Sysselsättningsvariation mellan regioner	Total	6.8	6.1	5.5	5.5	5.4		13.0	11.9	11.4	
	Kvinnor	7.8	6.7	6.2	6.1	5.9		20.0	16.8	16.2	
	Män	6.2	5.7	5.2	5.1	5.1		9.6	9.7	9.3	
Långtidsarbetslöshet	Total	2.8	2.3	2.1	2.2	1.9		4.0	4.1p	3.7p	
	Kvinnor	2.7	2.0	2.0	1.9	1.8		4.6	4.5p	4.0p	
	Män	2.8	2.6	2.3	2.4	2.1		3.5	3.8p	3.5p	
Totala utsläpp av växthusgaser		98.5	119.9	114.1	97.4	:		90.7	92.1	:	
Energiintensitet		260.1	280.1	268.9	241.5	:		213.1	208.1	:	
Godstransportvolym i förhållande till BNP		98.7	90.5	90.3	86.0	80.4e		99.1e	105.4e	106.7e	

RESULTAT JÄMFÖRT MED EU-27

Medlemsstaterna i euroområdet

1. Euroområdets ekonomiska resultat har förbättrats sedan Lissabonstrategin förnyades år 2005. Takten i BNP-tillväxten gick upp under 2006 (till 2,8 %), men väntas gå ned något under 2007 (till 2,6 %). Den uppskattade potentiella BNP-tillväxttakten har ökat med ca 0,25 procentenheter sedan 2005, till ca 2,25 % år 2007. Antalet sysselsatta ökade med 4,3 miljoner mellan 2005 och 2007 och arbetslösheten gick ned från 8,9 % år 2005 till 7,3 % år 2007. Ökningen i produktionen av varor och tjänster under den senaste tiden har haft en ovanligt kraftig positiv inverkan på sysselsättningen, och en del av uppgången i arbetsproduktiviteten under den senaste tiden kan vara av mer än enbart cyklisk karaktär. Euroområdets ekonomiers ömsesidiga beroende av varandra är stort: handeln inom euroområdet motsvarar 20 % av områdets BNP.
2. Utvecklingen på det finanspolitiska och det penningpolitiska området i euroområdet har bidragit till stabilitet och samtidigt legat till grund för den ekonomiska återhämtningen. Det sammanlagda skattemässiga utfallet (med budgetunderskott och skuldnivåer sjunkande till mer hållbara nivåer) har gjort medlemsstaterna i euroområdet bättre rustade att möta de utmaningar som de åldrande befolkningarna för med sig. Till följd av genomförandet av strukturreformer har de grundläggande ekonomiska faktorerna förbättrats och ekonomiernas motståndskraft ökat. Inflationen i medlemsstaterna i euroområdet har trots stigande energi- och livsmedelspriser hållits under kontroll. Detta positiva resultat kunde uppnås med räntor som i ett historiskt perspektiv är låga, vilket torde befrämja fortsatt kapitalbildning.
3. Antalet medlemsstater i euroområdet ökar. Slovenien anslöt sig till den ekonomiska och monetära unionen (EMU) år 2007 och Malta och Cypern ansluter sig 2008. Därmed kommer euroområdet att omfatta femton medlemsstater med en sammanlagd befolkning på ungefär 320 miljoner människor.

DEL I: ALLMÄN BEDÖMNING

4. Medlemsstaterna i euroområdet har givit sig in på omfattande strukturreformer i syfte att möta de ekonomiska, sociala och miljörelaterade utmaningar som de står inför, men vissa stater har svarat på ett mer kraftfullt sätt än andra på en del av dessa utmaningar. I syfte att uppmuntra medlemsstaterna i euroområdet att agera med större kraft utfärdade rådet specifika rekommendationer på det makroekonomiska området, det mikroekonomiska området och sysselsättningsområdet.
5. En stabilitetsinriktad makroekonomisk politik skapar villkor som främjar tillväxt och är dessutom av avgörande betydelse för att minska osäkerheten, något som är särskilt väsentligt i det nuvarande läget. Strukturreformer är viktiga för alla EU-medlemsstater men är av särskilt stor betydelse för euroområdets ekonomier. Syftet med strukturreformer är i första hand att främja tillväxt och sysselsättning, men genom sådana reformer förstärks också integrationen av och anpassningsförmågan i euroområdets ekonomier och synkroniseras områdets konjunkturcykler. Mot bakgrund av förändringarna i de globala ekonomiska villkoren är välfungerande arbets-, produkt- och tjänstemarknader och större investeringar i

kompetensutveckling särskilt viktiga, eftersom de underlättar omfördelning av resurser. Bättre integrerade ekonomier och den gemensamma valutan stimulerar konkurrensen och handeln på den inre marknaden, främjar innovation och ger konsumenterna mer valuta för pengarna. En ökning i efterfrågan i en medlemsstat i euroområdet kan dessutom tillgodoses lättare, genom ökat utbud från andra stater i euroområdet, varigenom tryck uppåt på priserna undviks. Eftersom växelkursen inte är tillgänglig som styrintstrument för de enskilda medlemsstaterna i euroområdet, är flexibla arbetsmarknader och sunda offentliga finanser centrala för att undvika kraftiga fluktuationer i tillväxten, nedåt (recession) eller uppåt (överhettning). Mer synkroniserade konjunkturcykler kommer att göra det möjligt att föra en penningpolitik som är bättre anpassad såväl till behoven i den ekonomiska och monetära unionen i dess helhet som till behoven i de enskilda medlemsstaterna i euroområdet.

6. Om medlemsstaterna i euroområdet möter de gemensamma utmaningarna för området på ett samordnat sätt, kommer vinsterna att bli mer omfattande med tanke på de stora spridningseffekterna mellan staterna. Rådet rekommenderade därför medlemsstaterna i euroområdet att sikta på eller bedriva en ambitiös budgetkonsolidering, att förbättra de offentliga finansernas kvalitet, att stärka konkurrensen (särskilt i tjänstesektorn och i synnerhet på området finansiella tjänster) och att öka flexibiliteten och tryggheten på arbetsmarknaden. Det finns naturligtvis skillnader medlemsstaterna emellan i rekommendationernas grad av relevans. Kommissionen betonade (i meddelandet från oktober 2007 till det informella mötet i Europeiska rådet) vikten av faktisk politisk samordning, särskilt inom ramen för eurogruppen och i förekommande fall även i internationella forum.
7. En positiv förändring är att eurogruppen i sitt svar på maningen till faktisk politisk samordning i euroområdet har förstärkt sin analys och övervakning av strukturreformer. Den har under det senaste året hållit diskussioner om alla frågor som betonas i rekommendationerna för euroområdet, vilket gjort det möjligt för finansministrarna att hålla sig bättre underrättade om strategierna, valen och utmaningarna i de enskilda medlemsstaterna i euroområdet och i euroområdet i dess helhet och nå samförstånd om betydelsen av en politik som underlättar anpassningar i euroområdet. En annan förändring som bör nämnas är att tio medlemsstater i euroområdet (AT, BE, DE, ES, FI, IT, LU, NL, PT, SI) tog med uppgifter om sitt svar på rekommendationerna för euroområdet i sina genomföranderapporter för 2007. Båda dessa förändringar utgör steg i rätt riktning, men det finns fortfarande ytterligare utrymme för faktisk politisk samordning.

DEL II: BEDÖMNING PER POLITIKOMRÅDE

Makroekonomisk politik

8. Makroekonomisk stabilitet och sund finanspolitik befrämjar tillväxt, ger marginaler för att motstå ogynnsamma konjunkturförhållanden och bidrar till att upprätthålla prisstabilitet och låga räntor. Budgetunderskottet i euroområdet motsvarade 2,5 % av BNP år 2005 men väntas motsvara 0,8 % av BNP år 2007. Bruttoskulden motsvarade över 70 % av BNP år 2005 men väntas motsvara 66,5 % av BNP år 2007. Detta har fungerat som ett stöd för det penningpolitiska målet att upprätthålla prisstabilitet och har tillsammans med de genomförda pensionsreformerna bidragit till hållbarhet i de

offentliga finanserna, vilket i sin tur gör det möjligt att möta budgetkonsekvenserna av åldrande befolkningar. Löneökningarna har hållits tillbaka under perioden 2005–2007, trots det allt högre trycket på arbetsmarknaderna och en väsentlig nedgång i arbetslösheten. Till följd av förbättringarna i de grundläggande faktorerna i ekonomierna i de enskilda medlemsstaterna i euroområdet har eurorådets ekonomier haft tämligen goda förutsättningar att klara de ihållande ökningarna av priset på olja och andra råvaror och den oro på finansmarknaderna som började sätta in under sommaren 2007. Det är dock troligt att förändringarna i det internationella ekonomiska klimatet, särskilt på finansmarknaderna, kommer att kräva sin tribut framöver. Verkningarna kommer troligen att skilja sig åt i de olika medlemsstaterna i euroområdet, såsom de korrigeringar som redan satt igång i de medlemsstater som under senare år upplevt en kraftig prisstegring på fastighetsmarknaden visar.

9. Till svar på rådets rekommendation att medlemsstaterna i euroområdet borde sikta på eller bedriva en ambitiös budgetkonsolidering förband sig dessa i april 2007 att genomföra sina budgetar för 2007 enligt planerna och därvid undvika utgiftsöverskridanden och utnyttja oväntade extrainkomster för underskotts- och skuldminskning. De förband sig också att se till att utforma de finanspolitiska planerna för 2008 med tanke på att påskynda anpassningen i riktning mot det medellångsiktiga målet i fråga om budgetkonsolidering (detta gällde de stater som ännu inte uppnått målet) och med tanke på att undvika att ge näring åt makroekonomiska obalanser på det hela taget (detta gällde de stater som redan uppnått målet). Aktuella uppgifter ger vid handen att budgetsaldot i euroområdet, uttryckt som procentandel av BNP, kommer att förbättras med 0,7 procentenheter år 2007. Det strukturella saldot (dvs. budgetsaldot justerat för cykliska faktorer och för engångseffekter och tillfälliga effekter) i euroområdet, uttryckt som procentandel av BNP, väntas förbättras med knappt 0,5 procentenheter år 2007, till följd av förbättrade underliggande saldon i tio medlemsstater i euroområdet. Även om en väsentlig minskning av det totala underskottet i den offentliga sektorns finanser väntas i vissa medlemsstater i euroområdet (AT, EL, NL, PT) förutses det också att budgetkonsolideringen i euroområdet sammantaget kommer att stanna av under 2008 och 2009. De flesta av de medlemsstater i euroområdet som inte uppnått sitt medellångsiktiga mål i fråga om budgetkonsolidering (AT, EL, FR, IT, PT, SI) kommer troligen inte heller att göra det före utgången av 2009.
10. Rekommendationen till medlemsstaterna i euroområdet att förbättra de offentliga finansernas kvalitet har att göra med den roll som de offentliga utgifterna och inkomsterna och den institutionella ramen kan spela när det gäller att få upp den potentiella tillväxten och underlätta anpassningar till förändringar i de ekonomiska villkoren. Omfördelning av offentliga utgifter från konsumtion till produktiva investeringar (t.ex. i FoU, utbildning och kompetensutveckling) kan bidra till att dessa mål uppnås. Dessa frågor är av särskilt stor betydelse i euroområdet, eftersom såväl de offentliga utgifterna (uttryckta som andel av BNP) som arbetskraftsbeskattningen är relativt höga där. De konstaterade skillnaderna i medlemsstaterna i euroområdet i verkningsfullheten hos utgifterna för socialt skydd antyder med beaktande av att en stor andel av de offentliga utgifterna i många av dessa medlemsstater används för sådant skydd att det finns ett betydande utrymme för effektivitetsvinster. Vissa medlemsstater (t.ex. DE, ES, FI) redovisar i sina genomföranderapporter åtgärder som syftar till att optimera sammansättningen av och storleken på de offentliga utgifterna och förbättra möjligheterna att frigöra

resurser. Vissa medlemsstater (AT, DE, FI, SI) tillkännager viktiga åtgärder som syftar till att minska sådana snedvridningar som härrör från skattesystemet och nedbringa fullgörandekostnader (t.ex. administrativa kostnader). Förbättring av institutionella komponenter står på dagordningen i vissa medlemsstater (DE, ES, FR). Det råder enighet om att metoderna för att analysera och mäta de offentliga finansernas kvalitet måste utvecklas ytterligare. För detta krävs det att större ansträngningar läggs ned på att tillhandahålla utförliga uppgifter om sammansättningen av de offentliga utgifterna och inkomsterna.

11. Medlemsstaterna i euroområdet har i allmänhet lyckats väl med att främja stabilitet och skapa villkor som i högre grad bidrar till tillväxt. Rekommendationerna på det makroekonomiska området har följts i viss utsträckning. För att nå hållbarhet i de offentliga finanserna krävs fortsatt budgetkonsolidering, där det medellångsiktiga målet ännu inte har uppnåtts. De offentliga finansernas kvalitet och den politiska samordningen kan förbättras ytterligare med hjälp av ett förstärkt utbyte av ”bästa praxis”.

Mikroekonomisk politik

12. En väl fungerande inre marknad är av stor betydelse för att trygga konkurrens, produktivitetstillväxt och lägre priser och bidrar också till att förbättra euroområdets ekonomiers förmåga att anpassa sig till förändringar i den externa miljön och till ökat konkurrenstryck från tredjeländer. De ihållande ansträngningarna för att förbättra den inre marknadens funktion samt införandet av euron förefaller att ha främjat handeln, de utländska direktinvesteringarna och de gränsöverskridande fusionerna i euroområdet. Medlemsstaterna i euroområdet skulle ha mycket att vinna på ytterligare reformer av reglerna på produkt- och tjänstemarknaderna med inriktning på att undanröja hinder för gränsöverskridande handel med tjänster och för spridning av kunskap och på att komma till rätta med de låga FoU-utgifterna och bristen på dynamism och konkurrens i nätverksindustrierna. Ytterligare finansiell integration och starkare konkurrens på området finansiella tjänster till privatpersoner och mindre företag (*financial retail services*) skulle också vara till nytta i detta avseende.
13. Rådet rekommenderade medlemsstaterna i euroområdet att effektivt genomföra åtgärder för att stärka konkurrensen, särskilt i tjänstesektorn, och att bygga ut sådana åtgärder som syftar till att främja en fullständig integrering av finansmarknaderna och konkurrensen på området finansiella tjänster till privatpersoner och mindre företag. Ett fullständigt genomförande av tjänstedirektivet inom föreskriven tid (mot slutet av december 2009) är av största betydelse för att den inre marknaden ska fungera väl. Om inte alla medlemsstater i euroområdet lyckas genomföra direktivet inom föreskriven tid, kommer det inte att vara möjligt att utnyttja tjänstesektorns fulla ekonomiska potential, vilket kan visa sig kostsamt med tanke på denna sektors betydelse för euroområdets ekonomier (den svarar för 70 % av euroområdets BNP). Framsteg på nationell nivå i genomförandet av andra åtgärder för att stärka konkurrensen i tjänstesektorn kan påvisas i ett begränsat antal medlemsstater i euroområdet. På området nätverkstjänster har bara ett begränsat antal väsentliga åtgärder vidtagits, i järnvägssektorn (NL), telekommunikationssektorn (EL, SI, FI) och energisektorn (NL). Vissa åtgärder har vidtagits (ES, IT) eller väntas vidtas (FR) i sektorn för finansiella tjänster till privatpersoner och mindre företag. Kommissionen gjorde i sin lägesrapport för förra året den bedömningen att konkurrensen i sektorn tjänster inom de fria yrkena inte var tillräckligt stark i nio

medlemsstater i euroområdet. Trots att det vidtagits åtgärder i en del av dessa medlemsstater (BE, ES, FI, IT, NL) har läget inte förbättrats i väsentlig utsträckning.

14. Framstegen på EU-nivå i fråga om finansiell integration har varit betydande. Europaparlamentet har antagit förslaget till direktiv om betalningstjänster. Kommissionen har lagt fram förslag till två andra direktiv. Genomförandet på medlemsstatsnivå av handlingsplanen för finansiella tjänster håller på att slutföras, men flera medlemsstater har fortfarande inte införlivat vare sig direktivet om insyn (direktiv 2006/111/EG, även kallat transparensdirektivet) eller direktivet om marknader för finansiella instrument. Lagstiftningsåtgärderna har huvudsakligen inriktats på integrering av institutionella marknader (*wholesale markets*), medan de europeiska marknaderna för banktjänster till privatpersoner och mindre företag (*retail banking markets*) har förblivit betydligt mer fragmenterade. Även om de befintliga mekanismerna för finansiell övervakning visade sig vara verksamma när det gällde att möta oron på finansmarknaderna under sommaren 2007 finns det behov av att gå vidare med att utveckla arrangemang för finansiell stabilitet och gemensamma principer för hantering av gränsöverskridande finansiella kriser.
15. Medlemsstaterna i euroområdet har i allmänhet lyckats till viss del med att genomföra åtgärder för att stärka konkurrensen i tjänstesektorn. De har även vidtagit vissa åtgärder för att påskynda den finansiella integrationen. Kommissionen anser att dessa åtgärder utgör steg i rätt riktning, men de motsvarar inte det som krävs för utveckling av integrerade och konkurrenskraftiga tjänstemarknader med en påtagligt högre grad av prisflexibilitet och en kraftigare produktivitetstillväxt. Rekommendationen på det mikroekonomiska området har följts i viss utsträckning, men de vinster som politisk samordning kan ge har ännu inte utnyttjats till fullo.

Sysselsättningspolitik

16. Det finns vissa tecken på att tillväxten i sysselsättningen under de senaste åren är resultatet av de strukturreformer som genomförts, särskilt reformerna med inriktning på att öka arbetskraftsutbudet och göra det mer lönsamt att arbeta. Lönestelhet och ihållande, hög arbetslöshet i vissa samhällsgrupper tyder dock på att arbetsmarknadsstrukturerna fortfarande inte är tillräckligt flexibla, detta särskilt med beaktande av att arbetskraftsmobiliteten över lands-, regions- och yrkesgränser fortfarande är låg i euroområdet.
17. Medlemsstaterna i euroområdet har vidtagit vissa åtgärder för att följa rådets rekommendation att öka flexibiliteten och tryggheten på arbetsmarknaden. Till följd av detta rör sig löneförhandlingssystemen i vissa medlemsstater sakta i riktning mot större flexibilitet och differentiering när det gäller löner och arbetstider, och genom förstärkt samordning av löneförhandlingar uppnås samtidigt större prisstabilitet och konkurrenskraft. I vissa medlemsstater (AT, ES, FI, IT) finns tecken på mer decentraliserade löneförhandlingar, i andra medlemsstater (PT, SI) på mer differentierade avtal och i Irland (IE) har en "antiinflationsgrupp" inrättats. Vissa medlemsstater (t.ex. AT, FI, IE, NL) har gjort framsteg i riktning mot ett integrerat upplägg i fråga om *flexicurity* (dvs. hur flexibilitet (*flexibility*) på arbetsmarknaden kan kombineras med social trygghet (*security*) för individen), och andra medlemsstater (FR, IT, SI) börjar ta steg i denna riktning. Reformerna har gällt alla fyra *flexicurity*-komponenterna. I fråga om avtalsarrangemang görs framsteg i Österrike (AT) och Luxemburg (LU). Strategier för livslångt lärande antas i allt

större utsträckning, men genomförandet av sådana strategier i praktiken är fortfarande begränsat. I vissa medlemsstater (t.ex. AT, BE) har arbetsmarknadsåtgärderna förstärkts och i några medlemsstater (t.ex. BE, DE) har systemen för social trygghet förbättrats. Arbetskraftsmobiliteten har varit föremål för ett par EU-initiativ (rekommendationen om en europeisk referensram för kvalifikationer och handlingsplanen för rörlighet för arbetstagarna), men framstegen i fråga om mobilitet över gränserna har med vissa undantag (t.ex. AT, BE, FI, IT) varit begränsade.

18. Medlemsstaterna i euroområdet har i allmänhet lyckats till viss del med att genomföra åtgärder med inriktning på översyn av lönesättningsmekanismerna och förstärkning av de finansiella incitamenten för människor att delta på arbetsmarknaden. Enligt kommissionens uppfattning utgör dessa åtgärder viktiga steg i rätt riktning. Det är av största vikt att de resultat som uppnåtts i vissa medlemsstater och på vissa områden sprids vidare. Tanken om *flexicurity* har ännu inte legat till grund för utformning av någon vittomspännande politisk strategi. Medlemsstaterna i euroområdet har i allmänhet följt rådets rekommendation på sysselsättningsområdet i viss utsträckning, men det behövs reformer på ytterligare områden, och de medlemsstater som ännu inte har vidtagit åtgärder bör göra detta. Kraftigare politisk samordning – särskilt genom att man gemensamt drar lärdom av framgångsrika tidigare reformer – skulle kunna främja välbehövliga ytterligare reformer.

DEL III: SLUTSATSER

19. Mot bakgrund av eurorådets medlemsstaters genomföranderapporter 2007 och kommissionens bedömning av framstegen i genomförandet av centrala strukturreformer samt på grundval av de integrerade riktlinjerna för tillväxt och sysselsättning är nedanstående slutsatser lämpliga.
20. Eurorådets medlemsstaters genomföranderapporter visar att staterna i fråga har gjort vissa framsteg i genomförandet av åtgärder avsedda att förbättra eurorådets funktion.
21. Ytterligare omfattande reformer krävs för att uppfylla rekommendationerna på det mikroekonomiska området och sysselsättningsområdet. Framstegen under 2007 på det makroekonomiska området måste upprätthållas.
22. Bland de positiva inslagen i eurorådets medlemsstaters genomföranderapporter 2007 bör särskilt nämnas budgetkonsolideringen under 2007, genomförandet av lagstiftning för att främja integrering av finansmarknaderna och införandet av löneförhandlingssystem som i högre grad bidrar till löneflexibilitet i vissa medlemsstater.
23. Medlemsstaterna i euroområdet bör ge högsta prioritet åt att möta följande utmaningar: hållbarhet i de offentliga finanserna (med tanke på hållbara offentliga finansers betydelse för tillväxten), stärkt konkurrens på produkt- och tjänstemarknaderna (särskilt på de senare), finansiell integration, stärkt konkurrens på området finansiella tjänster till privatpersoner och mindre företag i syfte att underlätta anpassningar och förbättra prisflexibiliteten, lämplig löneutveckling totalt sett och på sektors-, regions- och yrkesnivå samt flexicurity på arbetsmarknaderna

och större arbetskraftsmobilitet i syfte att underlätta anpassningar på arbetsmarknaderna.

24. Vid sidan av de landsspecifika rekommendationerna rekommenderas medlemsstaterna i euroområdet mot denna bakgrund

- att fortsätta budgetkonsolideringen i riktning mot sina mål på medellång sikt enligt stabilitets- och tillväxtpakten och att därvid sträva efter att uppnå en årlig strukturell anpassning motsvarande åtminstone 0,5 % av BNP som riktmärke,
- att förbättra de offentliga finansernas kvalitet genom att se över de offentliga utgifterna och beskattningen i syfte att öka produktivitet och innovation och därigenom bidra till ekonomisk tillväxt och finanspolitisk hållbarhet,
- att effektivt genomföra åtgärder för att stärka konkurrensen, särskilt i tjänstesektorn, och att bygga ut sådana åtgärder som syftar till att främja en fullständig integrering av finansmarknaderna och konkurrensen på området finansiella tjänster till privatpersoner och mindre företag, och stärka stabilitets- och övervakningsarrangemangen,
- att öka flexibiliteten och tryggheten på arbetsmarknaden, bl.a. genom att genomföra flexicuritystrategier, genom att i högre grad anpassa löneutvecklingen till produktivitetsutvecklingen och genom att vidta åtgärder för att främja arbetskraftsmobilitet över lands- och yrkesgränser.

25. Inför framtiden kommer det också att vara viktigt för euroområdet att ytterligare stärka styrningen, för att maximera synergien mellan olika åtgärder (som är kraftigare i en monetär union) och utveckla det politiska egenansvaret för reformerna. Riktlinjerna för de offentliga finanserna från eurogruppens möte i Berlin i april 2007 är ett välkommet steg i detta avseende och ett liknande tillvägagångssätt bör användas på andra områden. En stärkning av eurorådets representation i internationella finansinstitut och finansforum skulle ligga i linje med dess potential som ett centrum för stabilitet och tillväxt i den globala ekonomin.

DEL IV: STATISTIKDIAGRAM OCH STATISTIKUPPGIFTER

EUROOMRÅDET

	EUROOMRÅDET						EU27			
	2000	2003	2004	2005	2006	2010 Nationellt mål	2000	2005	2006	2010 EU:s mål
BNP per capita i KKS	113.9	111.9	110.9	110.9	110.1		100.0	100.0	100.0	
Arbetsproduktivitet per anställd	114.6	111.5	110.6	110.8	110.3		100.0	100.0	100.0	
Sysselsättningsgrad										
Total	61.5	62.6	63.0	63.7p	64.6p		62.2	63.4p	64.4p	70.0
Kvinnor	51.4	53.6	54.5	55.6p	56.7p		53.7	56.2p	57.2p	
Män	71.6	71.5	71.5	71.8p	72.6p		70.8	70.8p	71.6p	
Sysselsättningsgrad hos äldre										
Total	34.3	37.8	38.6	40.4p	41.7p		36.9	42.3p	43.5p	
Kvinnor	24.3	27.9	29.0	31.5p	32.9p		27.4	33.5p	34.8p	
Män	44.8	48.1	48.5	49.7p	50.8p		47.1	51.5p	52.6p	
Bruttoutgifter för FoU	1.85e	:	:	:	:		1.86e	1.84e	1.84e	3.0
Ungdomars utbildningsnivå										
Total	73.1	73.1	73.5	73.6	73.8		76.6	77.4	77.8	
Kvinnor	76.5	76.3	77.2	77.2	77.6		79.3	80.1	80.7	
Män	69.6	69.8	69.9	70.1	70.1		73.8	74.7	74.8	
Jämförbara prisnivåer	100.5	103.5	103.7	102.7	102.6		100.0	100.0	100.0	
Näringslivets investeringar	18.9	17.6	17.8	18.1	18.6		18.4	17.8	18.2	
Andel under existensminimum efter transfereringar										
Total	:	:	:	15.0e	:		:	16.0e	:	
Kvinnor	:	:	:	17.0e	:		:	17.0e	:	
Män	:	:	:	14.0e	:		:	15.0e	:	
Sysselsättningsvariation mellan regioner										
Total	:	:	:	:	:		13.0	11.9	11.4	
Kvinnor	:	:	:	:	:		20.0	16.8	16.2	
Män	:	:	:	:	:		9.6	9.7	9.3	
Långtidsarbetslöshet										
Total	4.0	3.9	4.1	4.0p	3.8p		4.0	4.1p	3.7p	
Kvinnor	4.9	4.5	4.7	4.5p	4.3p		4.6	4.5p	4.0p	
Män	3.2	3.4	3.6	3.5p	3.4p		3.5	3.8p	3.5p	
Totala utsläpp av växthusgaser	99.0	101.7	102.1	101.4	:		90.7	92.1	:	
Energiintensitet i ekonomin	184.2	186.7	185.7	183.4	:		213.1	208.1	:	
Godstransportvolym i förhållande till BNP	104.2e	102.8e	109.3be	109.7e	110.5e		99.1e	105.4e	106.7e	

RESULTAT JÄMFÖRT MED EU-27

